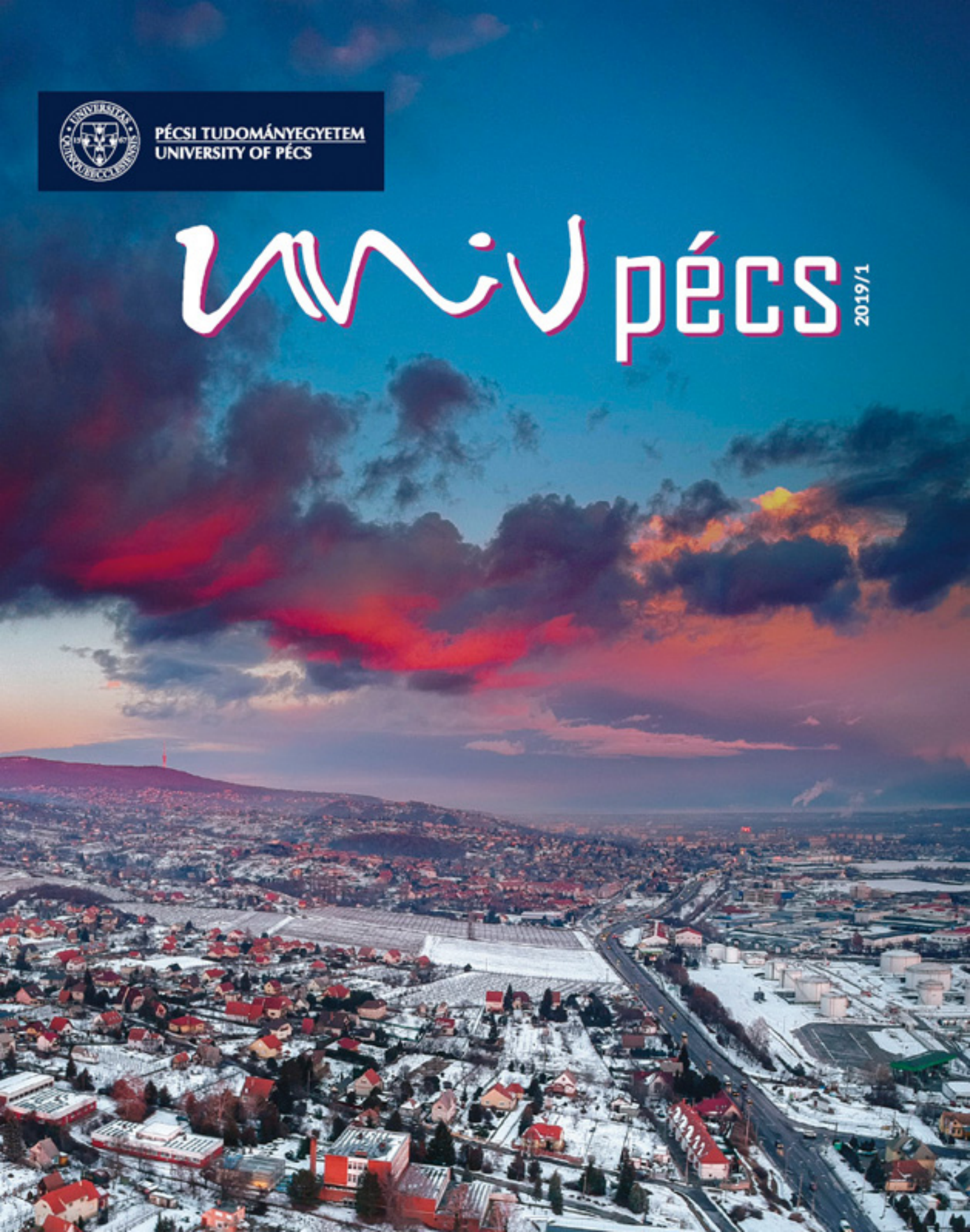

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM
UNIVERSITY OF PÉCS

uni pécs 2019/1

*Ugorj fejest
a félévbe!*

Kedves Munkatársaim!

Kedves Hallgatók!

Az új évben hajlamosak vagyunk fogadalmakat tenni, hogy mindent másként és sokkal jobban fogunk csinálni. Persze ezeket többnyire nem tartjuk be.

Látni kell azt, hogy Egyetemünk több okból is jó helyzetbe került. Az egyik ilyen ok a volt rektoroknak, dékánoknak, tanszékvezetőknek és klinikaigazgatóknak köszönhető, mégpedig az, hogy a nehéz időkben is megtartották kiváló munkatársaikat, és egyes esetekben még erősíteni is sikerült.

Mert az egyetemet nem a falak teszik erőssé, hanem első-

sorban és főként az oktatók, a kutatók és természetesen a hallgatók.

A saját szakterületén mindenkinek birtokában kell lennie annak a tudásnak, hogy melyek a korszerű oktatás ismérvei, melyek azok az új trendek, amelyeket érdemes követni, és melyek azok a régi értékek, amelyeket érdemes megtartani. A fejlesztés és a fejlődés titka a kettő harmóniájának a megőrzésében van. Minden dékánnak és a rektornak is elkötelezettnek kell lennie abban, hogy ehhez a peremfeltételeket biztosítsa. Ne feledjük, ez csak akkor lehetséges, ha a hallgatókat, az oktatókat és a kutatókat szolgáló valamennyi dolgozónk is motivált, és felelősségteljes munkát végez.

Szerencsés helyzetben vagyunk, mert a kormány elkötelezett a felsőoktatás minőségének fejlesztésében, és ennek egyik legkézzelfoghatóbb jele a pécsi Modern Városok Program, illetve az Innovációs és Technológiai Minisztérium által szorgalmazott integrált fejlesztési projekt egyetemre jutó része. A projekt a várossal, a megyével, a Kereskedelmi és Iparkamarával és az ipari

klaszterekkel történő, a korábbinál hatékonyabb együttműködést kíván.

Szerencsések vagyunk azért is, mert az Európai Unió részeként megfelelő pályázati forrásokhoz jutottunk, juthatunk. Ugyanakkor fel kell készülnünk arra is, hogy 2020-tól az európai költségvetési periódusban egy jóval kompetitívabb környezetben kell hozzájutnunk majd ugyanezekhez a forrásokhoz.

Szerencsések vagyunk, hiszen Európa egyik legszebb városában van a központunk, ugyanakkor nem feledkezhetünk el arról sem, hogy az egyetem sok tekintetben regionális központ is, így kívánatos, hogy a dél-dunántúli régióra, valamint az azt környező megyékre a korábbinál is erősebb hatást gyakoroljunk, nem megelégedve arról, hogy Magyarországon talán minden korábbit meghaladó Budapest-középpontúság alakult ki a felsőoktatásban is. Jó együttműködésben a korábbinál fontosabb szerepet kívánunk vállalni a városfejlesztésben Pécsen, de minden más városban is, ahol jelen vagyunk. Fontosak számunkra továbbá a határon túli kapcsolatok, az elszakadt nemzettestek képzésében vállalt szerep, a fejlett „nyugati világ” egyetemeivel történő intenzívebb kapcsolattartás, valamint a keleti világrészek gyorsan fejlődő egyetemeivel történő szakmai kapcsolatok erősítése.

Sajnálatos módon vannak a működésünket hátráltató tényezők is. Első helyen említem a közepszerűséget, az ambíciónélküliséget, a túlzott vonzalmat az anyagi javak iránt, valamint a lustaságot. Elvárjuk, elvárom, hogy az elkövetkező évben nagyobb figyelmet fordítsunk a teljesítmények értékelésére, de ez elsősorban kari vagy az önálló egységekre terhelendő feladat, hiszen nagyon sokfélék vagyunk, és nem kívánunk torz összevetéseket.

Mindenkire szükségünk van, aki tenni akar, és kívánatos, hogy mindenki minden beosztásban gondolkodjék azon, miként lehetne a munkahelyét még jobbá, még eredményesebbé tenni.

Egyszer egy kolléganő egy levelet küldött nekem, amiben néhány eldobott cigarettacsikk volt. Mellé néhány sort írt, hogy ezeket a lépcsőházban látta, és né-

hány nap után sem takarították el. Ezzel egyrészt azt akarta jelezni, hogy elégedetlen a takarítószolgálattal, másrészt talán azt is, hogy ilyen esemény (szemetelés) egyáltalán előfordult. Levelet nem írtam neki, azonban jeleztem, hogy én néha felveszem az eldobott szemetet, és boríték helyett a kukába teszem. Meggyőződése, ha mindannyian így járnánk el, akkor még sokkal tisztább lenne a környezetünk, és talán az eldobott csikkek száma is csökkenne.

Megváltoztatva a megváltoztatandókat: a személyes példát semmi nem helyettesíti.

Nagyon fontos, hogy megjelenésünk jó legyen, különös tekintettel a környezetünkre. Egyetemünk előbbre lépett a Zöld Egyetemek listáján, de messze nem a kívánatos helyen van, ezért a gratuláció mellett rengeteg még a teendőnk ebben a tekintetben is.

Ugyanez igaz az egyetemi sportra. Fontosnak tekintjük mind a szabadidősportokat, mind pedig tehetségeink támogatását, akár szervezett, akár egyéni formában. Büszkék vagyunk azokra a hallgatóinkra, akik országos és nemzetközi szinten kiemelkedő sportteljesítményt nyújtottak. Nekik köszönhetjük, hogy az egyetemi bajnokságokon megszerzett pontok alapján második lett Egyetemünk, a Testnevelési Egyetem mögött. Jó együttműködésre törekszünk a városi sportintézményekkel. A Legsportosabb Egyetem cím örvendetes, de itt is az igaz, hogy számos fejlődési lehetőségünk van.

Az Év Felelős Foglalkoztatója címet is a PTE nyerte el 2018-ban, az egyetem a közsféra szervezetei között érdemelte ki az előkelő Arany minősítést.

Szokás mondani, hogy az egyetemet csak a hallgatók zavarják, a klinikumot pedig a betegek. Mindenkinek tudomásul kell vennie, hogy bármely zavaró is ezek a tényezők, a részükre nyújtott szolgáltatásokból élünk. Lehet ezt morcosan, türelmetlenül tenni, de akkor mindenki rosszul érzi magát a rendszerben. És lehet megértéssel, valamint türelemmel kezelni, és higgyék el: a jó közérzet terjedése is lehet ragályos.

Különösen szeretném kiemelni, hogy a tanulmányi osztályok működése nagyon eltérő minőségű az egyes karokon, és bár mindenütt van javítanivaló, egyes helyeken ez egyenesen elvárás.

Ugyanez igaz az egyetemi adminisztráció más területein is: kívánatos az, hogy több személyi kontaktus alakuljon ki a szakmai és az adminisztratív szereplők között. Az adminisztratív szereplők érezzék magukat a rendszer részének, és természetesen, részükre is biztosítva legyen a megfelelő teljesítményhez kötött előrelépési lehetőség.

A kancelláriarendszer „próbaüzeme” megtörtént. A konzekvenciákat levontuk, és minden szinten a folyamatok gyorsítására, a hibák kiküszöbölésére törekszünk. Összetett folyamat, amely türelmet és megértést kíván.

Oktatás és tudományos kutatás: az egyetemet az különbözteti meg minden más oktatási intézménytől, hogy

olyanok oktatnak, akik a szakmájuk egyes területein a legkiválóbbak között vannak. Nem csak azt tudják, amit másoktól megtanultak, hanem törekszenek arra, hogy az ismert határokon túl is újat alkossanak. Éppen ezért fontos megtartanunk kiváló fiatal tehetségeinket, részükre biztosítani kell azt is, hogy néhány évre külföldre mehessenek, ott tanulmányokat folytassanak, dolgozzanak, egyszóval megismerjenek más munkakultúrát, más nyelveket, másfajta gondolkozást is.

És természetesen fontos az is, hogy nagy számmal térjenek vissza hozzánk, ami csakis akkor lehetséges, ha itthon, megfelelő körülmények várják őket. Fontos az is, hogy kiváló szenior oktatóinkat nemcsak megtartsuk, hanem bővítsük a létszámot a korábban külföldre távozott kiváló magyar tudósokkal, illetve komolyan el kell kezdenünk azon gondolkodni, hogy az oktatógárdánkat is nemzetközibbé tegyük.

Hallgatóink képzése tekintetében vallom: nem az a fontos, hogy ki lép be az egyetem kapuján, hanem az, hogy ki lép ki rajta. Szeretném, ha a pécsi diploma minden területen megállná a helyét. Hogy ez így lesz-e, az nagymértékben a hallgatóinkon is múlik! Rendkívül fontosnak tartom a tudományos diákköri munkát, a személyes kapcsolattartás minden szakmai aspektusát az oktatókkal. Az oktatói oldalon kívánatos a hallgatói visszajelzések konstruktív értékelése!

Betegellátás: egyetemünk egyik nagy előnye – ugyanakkor nagy nehézsége is –, hogy Klinikai Központot működtet. A jó színvonalú orvos- és egészségügyi oktatás nem képzelhető el jó klinikum nélkül, így büszkék lehetünk arra, hogy számos klinikánk nyújt világszínvonalú ellátást. Kijelenthető, hogy az egészségügyi ellátás rendszere krónikusan alulfinanszírozott, és az elmúlt évtizedekben egyre növekvő belső átfinanszírozás ellenére is, jelentős veszteséget termel. Remélhetőleg a magyar egészségügy magasabb GDP arányú finanszírozása az elkövetkező években előtérbe kerül. Helyes és megfelelő szinten finanszírozandó az egészségtudatos magatartásra nevelés az egészségmegőrző programok, valamint a szűrővizsgálatok kiterjesztése által, amelyek mind a jelenlegi egészségügyi kormányzat célkitűzései közé tartoznak.

Ez az újrakezdés egy kissé hosszú ideje sikeredett máris, magamat meg nem hazudtoló módon a következő idézettel zárom.

Jó egészséget mindenkinek, a többi majd megszerezze!

Pécs, 2019. január 7.

Dr. Miseta Attila
rektor

LETETTÉK AZ ORVOSKAR ÚJ TÖMBJÉNEK ALAPKÖVÉT

MODERN VÁROSOK PROGRAM

A tervek készek, az építési engedély megvan, az alapozás elkezdődött: december 7-én eljött az ideje, hogy a Modern Városok Program keretében megvalósuló Általános Orvostudományi Kar Új Oktatási és Kutatási Épületének alapköve a helyére kerüljön. Az alapkövet és azt megelőzően az időkapuszlát ünnepélyes keretek között helyezte el dr. Bódis József oktatásért felelős államtitkár, dr. Miseta Attila, a PTE rektora, dr. Páva Zsolt polgármester, Jenei Zoltán kancellár, dr. Nyitrai Miklós orvoskari dékán és Peresztegi Imre, a ZÁÉV vezérigazgatója.

Háttér

Magyarország Kormánya a Modern Városok Program részeként közel 25 milliárd forint összeggel támogatja a Pécsi Tudományegyetemet, melynek deklarált célja az intézmény versenyképességének erősítése, az oktatási és szolgáltatási portfólió fejlesztése, a külföldi hallgatói létszám növelése és az ehhez szükséges infrastrukturális feltételek biztosítása. *Ennek az alapkölvetételnek óriási a szimbolikus jelentősége!* – szögezte le az MVP kapcsán Páva Zsolt, Pécs polgármestere.

Még jobb jön

Még több lehetőség. – röviden összefoglalva ezt rejti magában a mai alapkölvetétel Kásler Miklós EMMI miniszter szerint. Bódis József oktatásért felelős államtitkár, egyben a PTE korábbi rektora a miniszteri üzenet felolvasása után még hozzátette: a pécsi orvostképzés egy évszázadra tekint vissza, de az elmúlt három évtized ehhez hozzátette a nemzetköziesítést. A ma is használt épületet eredetileg 200 fős évfolyamokra tervezték, de az elmúlt években 600 fő alatti évnýtító nem volt.

Miseta Attila, a PTE rektora elmondta: *Nem a falak ereje tesz egy egyetemet naggyá, de a falak is fontosak.* Ez a fejlődés sem előzmények nélküli: Miseta Attila felidézte például Németh Péter és Sümegi Balázs korábbi orvostkari dékánok e fejlesztéshez fűződő munkásságát, de köszönetet mondott mindenkinek, aki hozzájárult, beleértve a Műszaki és Informatikai Kar oktatóinak együttműködését is. Azt sem rejtette véka alá, hogy az építkezés jár némi kellemetlenséggel, de minden a még színvonalasabb képzés érdekében történik. A Pécsi Tudományegyetem első embere arra is felhívta a figyelmet, hogy mindez a Modern Városok Programnak csak egy eleme. (Az MVP további lépéseiről bővebben: www.pt360.hu)

Alapkő és időkapuszula

Ahogy a Modern Városok Program, úgy maga az alapkő is rendhagyó: a PTE 3D Központjában készült, 3D nyomtatással, utalva egyrészt a technika és tudomány összefüggéseire, másrészt a felnagyított emberi szövet struktúrára emlékeztető felület az egyetem és környezetének viszonyát, a kapcsolódások fontosságát szimbolizálja. A szerencsésebbek az ünnepség után zsebre is vághattak emlékül egy picit, a nagy alapkőhöz hasonló 3D-s darabkát.

Ami az időkapuszulát illeti: az alaprajzokon túl egy különlegesség is az urnába került, mégpedig a Halott Pénz Otthon című felvétele.

Az épületeken dolgozók munkáját dr. Kvan-duk Frigyes általános püspöki helynök áldotta meg.

Mégis mi lesz itt és mikorra?

Tizenkétezer négyzetméteres lesz az épület, ami öt szintet foglal magába, beleértve a parkolókat.

A laboratóriumok az épület legfelső szintjén kapnak majd helyet. A teljes épület akadálymentesített lesz. Az épületet övező környezet is megújul: plusz 200 négyzetméteren zajlik majd parkosítás. – mondta el Peresztegi Imre, a fővállalkozó ZÁÉV Zrt. vezérigazgatója. *A monolitszerkezetekből és előregyártott vasbetonból épülő ház Pécs impozáns középülete lesz.* – szögezte le. A szerződésben vállalt végső átadási határideje: 2020. második negyedének vége.

A cél még szuperebb pécsi orvostképzés

Az épület tervezését több XXI. századi intézmény inspirálta. A szintenkénti „open lab” architektúra és az épület kialakítása, a Janelia Research Campus (Howard Hughes Medical Institute, USA) és az új Max Planck kutatóépületek (Németország) struktúráját ötvözi. A tervezést a méltán elismert TSPC Technical Supervision and Planning Consulting Hungary Kft. jegyzi, amely az építész szakmában komoly referenciákkal bíró szellemi műhely. Az új tömb filozófiája: magas esztétikai minőség, funkcionalitás és fenntarthatóság. Mindez azért is lényeges, mert az ÁOK több évtizede nemzetközi környezetben versenyez a diákokért, és e versenyben fontos az oktatók számára is innovatív, a tudományhoz méltó körülményeket biztosítani. *Kizárólag így lehetséges a komoly sikereket elért kutatók megtartása, és a fiatal tehetségek helyzetbe hozása, ezáltal az oktatási célok mellett a kutatási eredmények erősítése. A nemzetközi trend azt mutatja, hogy az orvostképzés iránti igény tovább nő a következő években. Az Európai Unió felmérései, valamint a magyar és a pécsi felvételi jelentkezési számok alapján is látható, hogy a nemzetközi képzésekre az elkövetkező tíz-tizenöt évben fennmarad a jelentős túljelentkezés.* – mondta el Dr. Nyitrai Miklós dékán az alapkölvetéleti ünnepségen.

HARKA Éva

fotó: CSORTOS Szabolcs

Hatalmas siker volt a Családok Éve a PTE-n!

2018 a Pécsi Tudományegyetemen is a Családok Éve volt, melynek záróeseményét december 6-án tartották. A PTE közelmúltban elnyert „Az év felelős foglalkoztatója 2018” címéhez e programsorozat is hozzájárult. Az ünnepség előtt a szakemberek meghallgatták Dr. Betlehem József stratégiai és kapcsolati rektorhelyettes köszöntőjét, majd Dr. Beneda Attila család- és népesedéspolitikáért felelős helyettes államtitkár előadását a kormányzati családpolitikai intézkedésekről.

PTE Inspirációs Nap

Hatvan regisztrált, húsz külső szakértő és nagyon-nagyon-nagyon sok ötlet, ami tökéletesítésre, befektetőre, megvalósításra vár. Ők randiztak december 2-án délután a PTE KTK Takarékné termében. Két esettanulmány mutatta be, milyen váratlan buktatók és kacsaringók nehezítik egy induló vállalkozás útját. A sikersztorik után jött a speeddating: az ötletgazdák mindössze tíz percet kaptak arra, hogy bemutassák, mitől egyedi az elképzelésük, és miért érdemes pénzt fektetni bele.

A PTE új díszdoktorai

Pécsi Tudományegyetem díszdoktoravató ünnepi szenátusi ülést tartott a Magyar Tudomány Napja alkalmából november 8-án. Ekkor került sor Dušan Nikolić professzor, az Újvidéki Egyetem rektorának „doctor et professor honoris causa” avatására, valamint Stefan Pollak professzor, a Freiburgi Ludwig Egyetem Igazságügyi Orvostani Intézet egyetemi tanárának „doctor honoris causa” avatására. A rendezvényen egyetemi kitüntetések is átadtak.

Részletek: pte.hu

Újévi Professzori Találkozó

Annyi professzora van a PTE-nek, hogy kinőtték a rendezvény korábbi helyszínét, a Hotel Palatinus dísztermét, ezért idén a Romhányi aulában, az ÁOK Szigeti úti főépületében találkoztak. A január 9-ei eseményen Miseta Attila rektor köszöntötte a professzorokat, és felhívta a figyelmet arra, hogy a fiatalok inspirálása az egyik legfőbb feladatuk.

Stipendium Hungaricum Gála 2018

Öt éve indította a Stipendium Hungaricum ösztöndíjprogramot a magyar kormány, idén több mint hétezer külföldi fiatal e lehetőség révén tanul Magyarországon. A PTE minden negyedik külföldi hallgatója Stipendium Hungaricum ösztöndíjas. Ám a magyar felsőoktatási intézmények közül csak egy van, mely külön társasági eseményen üdvözli az új stipendíumosokat, lehetőséget adva számukra az egymással való ismerkedésre és az ünneplésre. Idén harmadszor rendezte meg a Stipendium Gálát a PTE, mely ezúttal is a Zsolnay Kulturális Negyedben kapott helyet, október 26-án.

Részletek: www.univpecs.com

A photograph of Dr. Tarrósy István, a man with a beard and glasses, wearing a dark suit and a yellow patterned tie. He is speaking into a microphone at a podium, gesturing with his right hand. The background is dark and out of focus.

LÁTHATÓSÁG, FIGYELEM, INTEGRÁCIÓ

A Kapcsolati és Nemzetköziesítési Igazgatóság (KNI) vezetőjét, Dr. Tarrósy Istvánt kérdeztük.

A KNI talán az egyik legnagyobb újonnan kialakított szervezet az új rektori vezetés kabinetén belül. Mi a küldetése?

Valóban, az új egységben közös tető alá került a volt Külügyi Igazgatóság, a Marketing Osztály, az UnivTV, az UnivPécs és a Karrier Iroda. A rektori programmal összhangban egyrészt racionalizálási, másrészt dinamizálási elvárásnak megfelelően próbáltuk egymáshoz közelebb hozni azokat az egységeket, amik eddig egymástól távol működtek, de mind az egyetem láthatóbbá tételén dolgoztak. Azt várom el, hogy az új igazgatóságban egy dinamizált, felerősödött tempójú munka folyjon, ami az egyetem láthatóságát mind hazai, mind nemzetközi szinten növeli. Amikor a külföldi és magyar beiskolázásról beszélünk, érdemes végiggondolni, hogy a kommunikáció, a sokat emlegetett láthatóság és a kampányok terén hol érintkeznek ezek a felületek. Ugyanez vonatkozik az egyetemi médiára is: a cél a dinamizálás, és az, hogy egy közös, integrált szerkesztőség keretében szolgálja a láthatóság iránti elvárást. A PTE arculatát is megújítani tervezzük, ezt azonban nem szabad elsietni, ki kell érlelni! A folyamat elején járunk, s tervben van, hogy belső pályázatokat írjunk ki az arculatváltással kapcsolatban, melyben crossdiszciplináris, innovatív hallgatói csapatok részvételére számítunk.

Említette a beiskolázást. 4100-ra nőtt az aktív státuszban lévő nemzetközi hallgatók száma a PTE-n, a rektori programban még több szerepel mint elérendő cél. Mik a tendenciák és a további irányok?

Teljes képzéses nemzetközi hallgatóink egynegyede ösztöndíjas. Azzal, hogy a magyar kormány elindította a Stipendium Hungaricum programot, új dimenziót nyitott a magyar felsőoktatás nemzetköziesítésében. A korábban már nemzetközivé vált programok – mint amilyenek az orvosi, egészségügyi képzések – mellé elkezdhetette a felzárkózást az összes többi tudományterület is, főként idegen nyelvű diplomaprogramok fejlesztésével. Remek lehetőség ez a PTE számára is: 2015-ig a szumma külföldi hallgatói létszám több mint 60%-a az orvoskarhoz kötődött, ma pedig az ÁOK százalékos aránya 10%-ot csökkent úgy, hogy az összesített hallgatói létszám közel duplájára nőtt. Vagyis nem az orvoskar számai estek vissza, hanem a többiek zárkóznak fel, vagy erősítenek rá eddigi programjaikra. Ez jó tendencia. A nemzetköziesítés zászlóshajója továbbra is az orvoskar, a legtöbb nemzetközi oktatási tapasztalat ott halmozódott fel. A többi kar a gyarapodó tapasztalatokra alapozva újabb, nemzetközi szinten is vonzó programokat tud fejleszteni. Ugyan az ösztöndíjas hallgatók létszáma jóval nagyobb mértékben nőtt, mint a tandíjas, a teljes növekményt nemcsak az

ösztöndíjas hallgatóknak köszönhetjük. Úgy látjuk, hogy a PTE nemzetközi képzéseire piaci alapon is van igény.

Egyébként a fejlődő térségekre, köztük Afrikára vonatkozóan is működtek hasonló ösztöndíjprogramok a '70-es, '80-as években is: az akkori hallgatók kisebb része itt maradt, családot alapított, integrálódott, de a legtöbben hazatértek, mert a saját országuk fejlődéséhez akartak hozzájárulni. Miután Magyarországon megszerezték a versenyképes diplomát, előnyös pozíciókhoz jutottak a munkaerőpiacon, ami máig élő kapcsolatokat jelent. Ez ma is hasonló. Az, ha külföldiként valaki hazánkban szerezte meg a diplomáját, számunkra is előny: kereskedelmi szerződést, befektetést hozhat a későbbiekben. Komoly további lehetőségeket rejt egy alumni hálózat is.

A legfőbb kritika a Stipendiummal kapcsolatban az, hogy mi lesz, ha visszanyesik a forrásokat.

Azt biztosan látjuk, hogy a kormányzat megduplázta a Stipendium Hungaricum országos büdzsáját! Ismerjük a fejlesztési terveket, melyeket a programot országos szinten koordináló Tempus Közalapítvány ismertetett a fogadó intézményekkel. Mindezek alapján azt mondhatjuk, hogy a program stabilan működik, s ezalatt lehetőség kínálkozik olyan irányokba fejleszteni egyetemünk nemzetközi portfólióját, melyek fizetős képzéseinkre tartják itt/vonzzák be a külföldi hallgatókat.

Ezzel párhuzamosan megerősítettük a nemzetközi beiskolázásra fókuszáló erőfeszítéseinket, ugyanis a világ számos oktatási vásárán jelen vagyunk, középiskolai tanácsadókkal, hálózatokkal építjük, tartjuk a kapcsolatot. A toborzással foglalkozó cégeket, képviselőket is el kell hívjuk a PTE-re, hogy előben lássák, hogy az általuk rekrutált hallgató hova fog majd járni. Elindítottuk a Student Ambassador Programot is, mely

a már itt tanuló nemzetközi hallgatókra épít. Ők tanulmányaik alatt és a végzés után képviselik a PTE-t a saját országukban: ők tudják a legkönnyebben közvetíteni anyanyelvükön a saját kultúrájukban az itt szerzett tapasztalataikat, meggyőzni társaikat, hogy megéri a PTE-re jönni tanulni.

Az eszközök fejlesztése is fontos. Emiatt vezettük be a DreamApply-t, melyet a PTE legtöbb karán használnak, ráadásul a Tempus Közalapítvány országos szinten minden stipendiumos hallgató jelentkezését ebbe a rendszerbe csatornázták be. Ez egy felhasználóbarát, átláthatóságot biztosító rendszer, ami nemcsak a jelentkezést, de a hallgatókkal való mindennapi kommunikációt is dinamizálja, ezáltal könnyítve az adminisztrációjukkal foglalkozó kollégák napi munkáját. Szerintem ezzel nagyot léptünk előre.

Erősíteniünk kell a nemzetközi megítélésünket is, erre a legjobban, ha a rankingekben előrébb tudunk lépni. Decemberben járt Pécsen a Times Higher Education regionális igazgatója, aki komoly megbeszélést folytatott a karok vezetőivel,

illetve a rektori vezetéssel a rangsorokkal kapcsolatban. Azt is látjuk, hol kell előrelépni, kampányokat bevetni, promóciót végeznünk, kutatunk. Bőven 110 ország fölött reprezentálja magát a hallgatói populáció a nemzetközi térben, és azt látjuk, hogy ez a 60 fölötti Stipendium-ország, amely kétoldalú együttműködést kötött a magyar kormánnyal, és amely országoknak a magyar kormány kvótát ad, szintén célpiacot jelenthet a fizetős hallgatók toborzásának tekintetében is.

A rektori program része az, hogy 5000-rel több magyar hallgatónk legyen. Hogyan látod ezt megvalósíthatónak, milyen újítások lesznek az eléréseért? A külföldi hallgatók számának növekedéséhez képest a magyar létszám növelése nagyobb kihívásnak tűnik.

Főleg akkor, ha a demográfiai tendenciákra, a csökkenő gyermekszámra és az elöregedő társadalomra gondolunk. A Pécsi Tudományegyetem akkor tud igazán több magyar hallgatót rekrutálni az elsődlegesen beiskolázási térségének számító Dél-Dunántúlról, ha Pécs városa és a régió képessé válik olyan lehetőségeket biztosítani a végzés után, melyek komoly esélyt adnak az elhelyezkedésre. Mindaddig, amíg az ipari-gazdasági jelenlét nem határozottabb a városban és a régióban, kevés a megtartó erő. Az a fiatal, aki továbbtanuláson gondolkodik, a megélhetési költségtől kezdve a diploma versenyképességéig sok tényezőt mérlegel, de az biztos, hogy a munkaerő-piaci esélyeivel is számol. Nincs könnyű dolgunk. Úgy gondolom, hogy az egyetem sokat tesz a helyzet javításáért, gondoljunk például csak a műszaki területen működtetett duális képzésre. Szerintem az egyetem vezetősége nagyon határozottan képviseli ezt az igényt. Ami a PTE-n áll, az az, hogy olyan stúdiumokat hir-

deszen meg, melyek specifikus, minőségi képzések, és amelyeket nem lehet máshol megtalálni. Erre építve középiskolákkal kezdtünk együttműködni, nemcsak hazai, hanem nemzetközi szinten is.

Milyen új szolgáltatásokra számíthatnak a külföldi hallgatók? Van már Stipendium Gála, Nemzetközi Tavasz, amelyek máshol nincsenek az országban. Mi a következő lépés?

A Nemzetközi Tavasznak számos előzménye volt, és szerintem ezeket sikerült összefogni, felerősíteni. Ez a program lehetővé teszi, hogy az itt tanuló diákok kultúráit megmutassuk a városnak, de arról is szól, hogy a nemzetközi és magyar hallgatók integrációját elősegítsük és az egyetemi polgárokat a mobilitásra nyitottabbá tegyük. Nő az igény arra, hogy a hallgatók külföldi tapasztalatot szerezzenek, és ez fontos szempont a magyar beiskolázási folyamatban is. Egyébként már a márciustól májusig három hónapot felölelő programsorozat előkészítésén is együtt dolgoznak hallgatói teamek.

A Stipendium program kapcsán a Tempus Közalapítvány elvárásait is meghaladó módon elindultak bizonyos szolgáltatások: jogsegély, mentálhigiénés, interkulturális tréningek. Eddig, ha egy karon vagy projekt kapcsán kialakult egy jó gyakorlat, akkor azt máshol, akár az egész egyetemre vetítve is alkalmaztuk. Így a Stipendium programban megjelenő mentorhálózatot egyből intézményi szintre emeltük, az összes nemzetközi hallgatót bevonva. Ez is az integrációt szolgálja.

Mennyire élnek a mobilitási lehetőségekkel a PTE polgárai?

Országos probléma, és még Pécsen is az, hogy az Erasmus programmal kiutazó hallgatók száma csökkenő tendenciát mutat, illetve stagnál. Ennek nyilván oka, hogy a tanulmányaik mellett sok hallgató dolgozik, hamar akar végezni, és munkát találni. De az a tapasztalat, amit megszerezhetnek a féléves

erasmusos tanulmányi vagy gyakornoki program alatt, felbecsülhetetlen, és ezt még jobban kell láttatnunk, velük megértetnünk. Az elmúlt időszakban az adminisztratív dolgozók mobilitása felerősödött, oktatói körben is van egy nagyon stabil mobilis csapat, melyet szeretnénk tovább bővíteni. Azáltal, hogy az Erasmus program már nemcsak Európára fókuszál, a világ szinte bármely országa elérhető.

Van egy új, teljesen saját fejlesztésű programunk is, ami az országban egyedülálló: az Utazó Nagykövet program. Szakmai konferenciákon való részvételhez adunk résztámogatást, a kiutazó pedig felvállalja, hogy az adott intézménnyel kapcsolatot teremtsen, vagy elmélyítse a meglévőt, akár vendégelőadásokat szervez a PTE-re. Ezt természetesen előzetesen egyeztetjük. Óriási az érdeklődés, az elmúlt másfél évben száz oktatónk élt ezzel a lehetőséggel, és az összes karunkat megmozgattuk, ezáltal a program újabb lehetőségeket nyitott a PTE mint intézmény számára is. Úgy látom, nagyon jól teljesítenek a kollégák!

HARKA Éva
fotó: CSORTOS Szabolcs

A félreértett beszédértés

Nem mindegy, hogy egy DVD játékos teszünk zsebre, vagy egy DVD lejátszót (DVD player), mint ahogy az sem, hogy esetleg egy közlekedési nyílásban (Verkehrsöffnungen) utazunk, vagy egy közlekedési eszközön (Öffentliches Verkehrsmittel). És nagyon nem mindegy, hogy egy háznak története (story) vagy emelete (storey) van.

Ha nyelvet tanulunk, óhatatlanul is belefuthatunk a fenti tévesztésekbe, bár épp tegnap mesélte egy magyar ismerősöm, hogy képzelem csak el, a minap fent volt a padláson és látott egy menyét. Azt is mondta, hogy rettenetesen gyors volt az a menyé... A szavak jelentését viszont nemcsak hogy pontosan kell tudnunk, de pontosan is kell értenünk azt, amit hallunk, amit nekünk mondanak. Magyarul is és idegen nyelven is. Persze idegen nyelven mindez egy picit nehezebb, mert más a hangzás, az intonáció a beszéd proszódiaja... Mindezek ellenére kénytelenek vagyunk megküzdeni ezzel a készséggel, mert akár egy sikeres nyelvvizsga is múlhat rajta. A sikeres nyelvvizsgán pedig egy diploma, egy diplomán egy állás, egy álláson meg... sok minden. Persze a *kitchen sink*-et, alias konyhai mosogató, lehet úgy érteni, hogy *kids in sink* azaz kölykök a mosdóban, és van is benne logika, ám ha a kérdés az, hogy mi volt a legfurcsább tárgy, amit az emberek utazásuk során elvesztettek, akkor az előbbi válasznak nagyobb a valószínűsége. Habár, ki tudja...

Fenti példákat az ECL nyelvvizsga 2018-as német és angol vizsgafeladatai szolgáltatták, de nem tudom azt mondani, hogy jókat derültünk rajtuk, mert az e hibákat elkövető vizsgázók minden esetben pontot veszítettek. Na de mit is tehetünk annak érdekében, hogy e szórakoztató-bosszantó hibákat elkerüljük? Elég sokat. Ugyan még mindig tartja magát az a tévhit, hogy a nyelvvizsgák beszédértés része a legnehezebb, talán e készséget lehet a leghatékonyabb és leginkább szórakoztató vagy kellemes módon fejleszteni, ráadásul akár állandó jellel. Szórakoztató módon, mert elég, ha filmeket vagy sorozatokat nézünk az adott nyelven (az angolt tanulók itt némi előnyt élveznek). A kutatások szerint az idegen nyelvi beszédértés készségünket az fejleszti leghatékonyabban, ha angol (német) felirattal nézzük a filmet. Így látjuk is és halljuk is a szót, és az könnyebben rögzül. Mi több, a filmet meg is lehet állítani, visszatekerni, és kérdéses részt újra meghallgatni. Egy filmet általában ülve nézünk, de az okostelefonok világa már azt is lehetővé teszi, hogy menet közben élesítsük beszédértésünket. A legnagyobb angol és német újságok online oldalain bármikor elérhetünk podcast-okat – hangzó cikkeket – olyan témákban, amelyek érdekelnek bennünket. Így aztán menet közben is hallgathatunk idegen nyelvű szöveget, és hozzászokhatunk ahhoz, hogy nem feltétlenül kell minden egyes szót ismernünk ahhoz, hogy magát a szöveget megértsük. Mert nem mindegy ha beszédünket azzal kezdjük, hogy *I am convicted*, ahelyett hogy *I am convinced*...

MÁRCZ Róbert

Idegen Nyelvi Központ

7633 Pécs, Szántó Kovács János u. 1/b

Tel.: +36 72 501-500/22133

ecl@inyk.pte.hu | inyk.pte.hu

ecl.hu

Nemzetközi hallgatói nagykövetek a PTE-n

A Pécsi Tudományegyetemre évről-évre növekvő számban érkeznek hallgatók több mint száz országból.

A nemzetköziesítés további fellendítését elősegítő hallgatói nagykövetekről Sümegi Katával, a Nemzetközi Beiskolázási Iroda vezetőjével beszélgettem.

Milyen céllal jött létre ez a program?

Elsősorban a nemzetközi hallgatótoborzás támogatására jött létre ez a program. Szeretnénk összekötni a jelenlegi külföldi hallgatóinkat a leendő hallgatóinkkal, akiknek minél több és hiteles információra van szükségük, hogy megfelelő döntést hozzanak. A nagykövetek feladata, hogy kommunikáljanak a külföldi érdeklődőkkel és a külföldi partnereinknek szervezett programjaink során segítsék a munkánkat. Továbbá a közösségi média felületeinken beszámoljanak a pécsi életéről, a PTE életéről angolul és a saját anyanyelvükön is.

Kiből lehet nagykövet?

A jelenleg itt tanuló külföldi hallgatók jelentkezhetnek a felhívásra: akik közül 22 hallgatót választottunk. Igyekezünk minden olyan karról kiválasztani egy-egy hallgatót, ahol ajánlanak angol nyelvű képzést. Törekedtünk arra, hogy minél több országból és képzésről érkezzenek, továbbá nagy szerepet játszott a személyiségük, lelkesedésük, kreativitásuk is. A kiválasztottaknak már tartottunk egy „termékismereti” tréninget, ahol még jobban megismerhették az egyetemet, a hallgatótoborzás folyamatát, valamint az általunk használt honlapokba, közösségi média felületekbe is nagyobb betekintést nyerhettek.

A kiválasztott nagyköveteknek ez munka vagy önként vállalt szerep?

A feladataiknak az a része, ami a véleményük kifejezésével kapcsolatos, mind önkéntes. Ez azért fontos, mert ha megfizetünk valakit, hogy jókat mondjon az egyetemről, az nem biztos, hogy őszinte és hiteles. De a rendezvényeken nyújtott segítségükért vagy fordítási munkáért javadalmazásban részesülnek.

TÓTH Mariann
fotó: CSORTOS Szabolcs

https://international.pte.hu/student_ambassadors

University
of
Pécs
est. 1367
International Student Ambassadors

A portrait of a man with dark hair and a light beard, wearing a blue patterned shirt under a dark blue jacket. He is smiling slightly and looking towards the camera. The background is a blurred indoor setting with warm tones.

Az új elnökök!

*Koltai Arnold a PTE Egyetemi Hallgatói Önkormányzatának
új elnöke 2018 novemberétől.*

Miért döntötted el, hogy pályázol?

Általános alelnökként dolgoztam Takács Gyula elnök úr mellett, így az elmúlt két év után úgy érzem, releváns vezetői tapasztalatokat szereztem az EHÖK működésével kapcsolatban: volt rálátásom arra, mivel jár, mit követel meg időben és energiában, mekkora felelősség ez a munkakör. Emellett a következő 2–3 évem mindenképpen köt az egyetemhez, tekintve, hogy tanulmányaimat a PTE TTK Földtudományok Doktori Iskolájában, valamint a KTK pénzügy és számvitel szakán folytatom. Azt gondolom, hogy a tanulmányaim mellett kiváló feladat az EHÖK vezetése. Akkor döntöttem el, hogy pályázni fogok, amikor az EHÖK tevékenységei mentén értékteremtést láttam megvalósulni, és ennek magam is részese lehettem. Ez motivált arra, hogy a PTE hallgatói életének szervezésében részt vegyek, a hallgatók érdekeit a legmagasabb szinten képviseljem.

Mennyire nehéz koordinálni az esetenként markánsan eltérő érdekeltségekkel bíró kari hallgatói önkormányzatokat?

A működésünk alapja az, hogy autonómiát biztosítunk a hallgatói részönkormányzatoknak a kari ügyek kezelésében. Ez abból fakad, hogy a kari egységek miatt rendkívül diverz módon kell az érdekképviselőhöz is viszonyulni. Nem lehet ugyanolyan érdekképviseléssel, ugyanolyan kommunikációval megközelíteni egy művészeti karos vagy egy jogász hallgatót – más a szemléletük, mások a problémáik. Emiatt maximálisan számítunk és építünk azok véleményére, meglátásaira és munkájára, akik közvetlen, akár napi kapcsolatban állnak egy-egy kar hallgatóival.

Nyilván vannak alapelvek, amelyeket központilag kell kezelni. Jó példa erre a 2017-ben központosított juttatási és kollégiumi feladatkör, mert ezek az érdekképviselő olyan szakterületei, melyeken az objektivitás és az esélyegyenlőség megkövetelte azt, hogy egyetemi szinten egységes elvek mentén kezeljük a pályázatokat. Számomra az a legfontosabb, hogy egy kölcsönös, gyors és hatékony kommunikációt tudjunk kialakítani a részönkormányzatokkal. Nagyon nyitottak vagyunk az ötleteikre, így olyan még nem volt, hogy valamilyen döntésben ne vegyük figyelembe a véleményüket! Konfliktus esetén természetesen kompromisszumra törekszünk. Az gondolom, hogy az utóbbi évek tapasztalata az, hogy ez működik. Természetesen a cél az, hogy azokat az egyetempolitikai ügyeket, amelyeket a kari részönkormányzatok hatáskör vagy illetékesség hiányában nem tudnak ellátni, minél hatékonyabban tudjuk közvetíteni az egyetem vezetősége felé.

Hiszem azt, hogy bizonyos érdekellentétek ellenére a PTE egészének érdeke, hogy közösen javítsuk a képzési portfóliót, és hogy egy élhető egyetemet hozzunk létre, ahová a hallgatók örömmel járnak. Minden felsőoktatási intézmény a hallgatóból él, és a demográfiai adatok alapján várható csökkenő hallgatói létszámot csak úgy lehet megelőzni, ha a hallgatókat megtartjuk, és növeljük a PTE vonzerejét. A vonzóképeséget pedig pusztán már annyival is növelni lehet, hogy javítjuk az oktatás

és a hallgatók mindennapi életének színvonalát. Azt gondolom, emiatt is nagyon fontos figyelembe venni azt, hogy a hallgatókkal közvetlen kapcsolatban álló hallgatói képviselők megfogalmazzák a felmerülő igényeket, és azokat az EHÖK megfelelően tudja kommunikálni az egyetem vezetése felé.

Több helyen nyilatkoztad, hogy olyan intézkedéseket szeretnél bevezetni, amelyek növelik a hallgatói elégedettséget. Mit értesz ezalatt?

Egyrészt az érdekképviselő bürokratikus oldalának egyszerűsítését. A programom jelentős pontja az, hogy hozzunk létre egy olyan személyes ügyfélközpontot, ahol a hallgatók rendelkezésére tudunk állni. Egyre jellemzőbb ugyanis az, hogy a hallgatók közvetlenül az EHÖK-höz fordulnak segítségért tanulmányi, pályázati, kollégiumi ügyekben, vagy éppen a hallgatói munkaerő-közvetítés kapcsán. Gyakorlatilag ehhez az a személyes tér, amelyben a kapcsolat létrejöhet, még nem valósult meg. A személyes ügyfélfogadás, az információáramlás és a tájékoztatás javuló minősége, többnyelvűsége mind ehhez kötődik.

Örömmel jelenthetem, hogy a Modern Városok Program keretein belül pályáztunk, és sikerült elnyernünk majdnem 80 millió Ft-ot, amit hallgatói terek fejlesztésére (beleértve a kollégiumi tanulók és közösségi terek bebútorozását is), illetve az online médiafelületeink fejlesztésére és egy mobilapplikáció kialakítására fordíthatunk.

Ezek mind olyan részterületek, melyeket az évek alatt kapott visszajelzések alapján valósítunk meg. A BTK-TTK campusán például fel fogunk újítani a botanikus Kertben egy kisházat ami egy hallgatói közösségi tér lesz, a két kari hallgatói önkormányzat kezelésében, szakkollégiumi és egyéb hallgatói önszerveződő csoportok tevékenységet támogatva.

Azoknak a hallgatóknak, akik nem pécsiek, és talán egy kicsit jobban el vannak veszve a helyi társaiknál, az albérlétközvetítéstől kezdve a munkaerő-közvetítésen át biztosítunk szolgáltatásokat. Utóbbit Szekszárdra is szeretnénk kiterjeszteni, a KPVK dékánjával szóban már megállapodtunk abban, hogy februártól a Student Service tevékenysége a tolnai megyeszékhelyre is kiterjed majd – ennek irodai, illetve a személyi hátterét az EHÖK fogja biztosítani. Szolgáltatáskeresőre is gondoltunk, amiben az éttermektől kezdve a vízvezeték-szerelőig az üzleti szféra sokféle szolgáltatása könnyen elérhetővé válna.

A nemzetközi hallgatókkal kapcsolatban milyen terveid vannak?

Az első és a legfontosabb, hogy a nemzetközi hallgatók tudatosítsák magukban azt, hogy számít a véleményük és kíváncsiak is vagyunk a visszajelzéseikre. Az érdekképviselő és érdekvédelem szempontjából is ugyanolyan fontosak, mint a magyar hallgatók. Az is lényeges, hogy megfelelő minőségű információáramlást tudjunk számukra is biztosítani. Azt gondolom, hogy eddig ez ingatag lába volt nem csupán a hallgatói önkormányzatnak, de talán a teljes egyetemi kommunikációnak. Idegen nyelven eddig nem, vagy nem megfelelő minőségben voltak elérhetőek a hallgatói tanulmányi teljesítéséhez, lakhatáshoz, egyéb hallgatói élethez kötődő egyetemi szabályzatok, illetve ezeknek változáskövetése. Pedig ezeknek aktualizálva elérhetőeknek kell lenniük a magyar mellett legalább angol nyelven is. Tehát az lenne az első lépcsőfok, hogy mindazok az információk, szabályzatok, melyek az egyetemi tanulmányokhoz és az egyetemi hallgatói léthez köthetők, ugyanolyan minőségben legyenek elérhetőek idegen nyelven is, mint magyarul. Erős partnerre találtunk ebben az ügyben az Oktatási Igazgatóságban, nagyon pozitívan értékelem azt, hogy teljes mértékben közös a szándék e tekintetben. Szerintem még az idei esztendőben nagyrészt meg tudjuk ezt a célt valósítani.

A külföldi hallgatók kulturális integrációja is kihívás! A legtöbb egyetemi, vagy akár kari hallgatói önkormányzati szervezésű nagyobb, közös rendezvény elsősorban és alapvetően a magyar hallgatókat vonzza. Ez abból is fakad, hogy a külföldi hallgatói közösségek zártabbak, nehezebben alakul ki a bizalom. Ezért fontosnak tartjuk azt, hogy a nemzetközi hallgatókat bevonjuk a közösségbe, hogy egy igazi, sokszínű, nemzetközi egyetemi kultúra tudjon kialakulni.

Csendes konkrétumként megemlíteném azt, hogy az idei PEN mindhárom napjára neves külföldi előadókkal készülünk. Ez talán az első lépés afelé, hogy felkeltsük a nemzetközi közösség érdeklődését.

Apropó PEN. Mi várható a 2019-es Pécsi Egyetemi Napokon?

Túl sok szakmai titkot nem árulhatok el! *(nevet)* A hagyományosan április végén tartott Pécsi Egyetemi Napok a fesztiválszezon nyitórendezvényévé vált. Az a tapasztalatom, mind

a fellépők, mind a résztvevők szeretik a PEN-t. Még nem a zsúfolt nyári „fesztiválgár” része, de már felkészülés a szezonra úgy, hogy közben annak ellenére családias, közösségi tud maradni, hogy az utóbbi években városi fesztivállá nőtte ki magát. A következő cél az lehet, hogy regionálissá váljon. Meggyőződésem, hogy amellet, hogy a PEN egy könnyűzenei fesztivál és szórakoztató rendezvény, az egyetemi polgársághoz méltó kulturális, értelmiségi vonulata is kellene, hogy legyen, amivel bátran büszkélkedhetünk országos szinten is. Úgyhogy megosztok még egy kulisszatitkot: az idei Pécs Egyetemi Napokkal párhuzamosan egy kárpát-medencei kiterjedésű szabadegyetemet szeretnénk megszervezni. Ez számomra kifejezetten fontos! Tavaly nyáron volt szerencsém a Sapientia nyári egyetemén részt venni Marosvásárhelyen. Olyan elképesztően jó tapasztalatokat szereztem, annyira nívós volt a program, hogy azonnal arra gondoltam, jó lenne lehetőséget teremteni egy ehhez hasonló rendezvényre Pécsen is.

Az oktatói munka hallgatói véleményezésével (OMHV) kapcsolatban is markáns elképzeléseitek vannak, ami nagyon is rímél a rektori programra. Hogyan próbáljátok elérni azt, hogy ez egy objektív teljesítményértékelési rendszer legyen, olyasmi, amire a képzséfejlesztést alapozni lehet?

Ez nagyon nehéz téma. Ez egy önkéntes teljesítményértékelési rendszer, ezért egyrészt figyelembe kell venni azt, hogy a kurzusértékeléseket az oktatói kar ne tudja bojkottálni, másrészt pedig, hogy az értékelések ne tudjanak kompromittálni ok nélkül oktatókat.

Ugyanakkor nem véletlen az, hogy az OMHV teljesen más kari megközelítésben, és gyakorlatilag minimális az, ami az egyes kérdőívekben közös. A 250 fős évfolyam-előadásoktól kezdve az egyszemélyes mentori képzésig minden képzési fajta és forma megtalálható az egyetemen. Azt gondolom, hogy az OMHV akkor fog tudni jól működni és lesz a megújítása hatékony, ha nem ragaszkodunk a tökéletes rendszer megalkotásához, hanem elindítunk egy központilag, egyetemi szinten determinált, közös megegyezésen alapuló rendszert, melyet aztán a kari OMHV-bizottságok saját belátásuk szerint, a saját képzési portfóliójuk típusához igazodva, ismerve a kar, a szak és az adott kurzus specifikumait, kiegészítik. Maga a kérdőív ugyanakkor nem lehet túl hosszú, az lenne optimális, ha maximum 5 perc alatt ki lehetne tölteni. Tehát egyrészt meg kell hagyni a kari autonómiát, hogy az adott képzésre lehessen adaptálni a kérdőívet, másrészt konszenzusra kell jutni egyetemi szinten abban a tekintetben, hogy meg kell értetni minden döntéshozóval azt, hogy lehet, hogy időnként fájók a visszajelzések, de 10 éves távlatban gondolkodva kizárólag akkor fogunk tudni a hallgatói igényeknek megfelelő oktatás-fejlesztést létrehozni, ha valóban meghallgatjuk a hallgatók véleményét. Látom az erre való nyitottságot, és lehetőséget! Amikor november végén belefogtunk az OMHV új koncepciójának kidolgozásába, azt gondoltam, hogy ez lesz az egyik legnagyobb hadjárat, amit a 2019-es évben vívnunk kell. De a kari és a rektori vezetés szintjén azt látom, hogy máshogy megfogalmazva, de ugyanarról beszélünk. Szerintem az el-

következendő két hónap során ki fogunk tudni alakítani egy olyan konszenzust, ami már a Szenátus elé kerülhet. Az a célunk, hogy akár a tanév végére be tudjuk vezetni ezt az újfajta rendszert.

A külső, interneten is olvasható értékelő rendszereket mennyire tervezitek ebbe bevonni? Mi ezekről a véleményed?

Szerintem ezek objektív értékelésre nem alkalmasak. Egyrészt azért, mert nincsen letisztázva azoknak a köre, akik jogosultak a hozzáféréshez és a kitöltéshez. Így bárki bármely egyetem bármelyik oktatóját értékelhetné úgy, hogy soha egy óráján sem fordult még meg. Ilyesmire nem lehet alapozni. Viszont meg kell erősítenünk a bizalmat az OMHV iránt! Sok esetben azért torz az OMHV eredményei, mert a hallgató egyszerűen nem bízik abban, hogy anonim marad, ezért inkább felülértékeli az oktatót, csak azért, hogy a tanulmányi teljesítésében nehogykárt szenvedjen a véleménye miatt. Világosan kell kommunikálnunk, hogyan működik az OMHV, milyen módon biztosítjuk az anonimitást, és fontos, hogy a kitöltőhöz visszajusson az is, hogy ez nem egy újabb púp a hátán, hanem a visszajelzései el fognak jutni a kari vezetésekhez, és ezek alapján akciótervek is születhetnek.

Mi a helyzet a kollégiumokkal? Sokan szorulnak albérletbe, ami a meglátásom szerint irracionálisan magas költségeket jelenthet. Hogyan tudtok erre reagálni?

Pécsett úgy, hogy a Balassa János Kollégium az elmúlt tanévben zárva tartott, 25–30 százalékos a túljelentkezés a kollégiumi helyekre. Leginkább természetesen a felújított kollégiumok helyei pörögnek. A kollégiumok kihasználtsága 96 és 105% közötti. Sok esetben ugyanis még a korábban vendégszobaként funkcionáló helyiségeket is átadtunk hallgatóknak. Az albérletpiac valóban elég hektikus, nagy az ingatlan-lufi. Annak ellenére, hogy a város népessége 2011 óta a statisztikák szerint 12 000 fővel csökkent, ugyanebben az időszakban megduplázódtak az albérletárak. Nyilván a felkapott, cam-

pusokhoz közel eső kiadó lakásokért kell többet fizetni, Kertvárosban már 40 000 Ft-ért is lehet albérletet találni, míg például a Szigeti út környékén ez sokszor már csak hatszámjegyű összegből oldható meg. Az gondolom, előbb-utóbb az albérletek árának emelkedése lassulni fog, és talán majd még a visszajára is fordul. De nyilván ezt jóval kevésbé tudja az EHÖK kontrollálni; ami az Egyetemi Hallgatói Önkormányzat közvetlen lehetőségei közé tartozik, azok a kollégiumok. Amint a Balassa újra tud nyitni – és terveink szerint idén szeptemberben már be tudunk költöztetni oda hallgatókat – az azt jelenti majd, hogy 380 férőhellyel növekszik a pécsi férőhelyek száma. Azért emelem ki Pécsset, mert a PTE többi képzési központjában más a helyzet. Onnantól kezdve pedig ismét fel tudjuk majd venni a kollégiumba jelentkező hallgatók 85–90

százalékát. Azt gondolom, hogy mindig van hova fejlődni, de a korrektség megköveteli, hogy elmondjam: az országos viszonylatban Pécs jó helyzetben van a kollégiumokat tekintve.

Nemrég ért véget egy adománygyűjtő akciótok – milyen eredménnyel zártátok ezt és milyen ehhez hasonló eseményeket terveztek a félév során?

Az adománygyűjtő akció egy hiánypótló, új kezdeményezés volt a részünkről. Tavaly a jubileumi programsorozat részeként szerveztünk egy szemeszterzáró fesztivált, amin a híres DJ, Alan Walker lépett fel. Idén is szerettünk volna egy ehhez hasonló eseményt szervezni október végére, azonban a szervezeti változások miatt erre nem volt sem kapacitás, sem lehetőség. Viszont szerettünk volna egy olyan aktivitást nyújtani, ami nagyobb létszámban meg tudja mozdtítani a hallgatókat, hírértékkel bír és a beiskolázáshoz is köthető. Szerencsére a partnerünkkel, akivel közösen megvalósítottuk, nagyon gyorsan dűlőre tudtunk jutni a tekintetben, hogy milyen motivációs eszközöket vessünk be. Így lehetett, hogy a jótékonykodó egyetemi polgárok és középiskolások pécsi bandák évszázó koncertjeire kaphattak belépőket. Az adománygyűjtés négy napja alatt rendkívüli aktivitás tudtunk elérni, sőt, jelenleg is zajlik még az adományok kiosztása, mert még karácsony után 2–3 héttel is érkeztek adományok. Több mint 500 ruhadarab, 100 gyermekjáték, 250 kiló élelmiszer gyűlt össze, sőt még pénzadomány is. A nagyobb helyi cégek is beszálltak! Szerintem ez egy rendkívül sikeres kezdeményezés volt, és fel is merült a közreműködő, illetve támogató szervezetek részéről az igény, hogy mi lenne, ha a jövőben ezt folyamatossá tennénk. Ennek előkészítésén – például hogy hol és hogyan tudnánk egy állandó átvételi helyet biztosítani, és kiépíteni egy hálózatot, mely révén eljutunk a rászorulókhöz – még gondolkodunk. A karácsonyi adománygyűjtés gondolatébresztő kezdeményezés volt, és biztos vagyok benne, hogy folytatódni fog. De rengeteg más ötlet és lehetőség is van még a tarsolyunkban!

HARKA Éva

fotó: CSORTOS Szabolcs

PTE vs tüdőrák 2:0

Törvényjavaslatot a tüdőrák prevenciójára!

A Mint-a-Parlament elnevezésű törvényalkotó versenyre idén is nevezett a PTE Ilyen Ez a Politika nevű csapata. Az egyetem négy karának hallgatóiból álló formáció a tüdőrák korai szűrésére dolgozott ki törvényjavaslatot. A hallgatói országgyűlés ezt elfogadta, így a csapat a versenyt megnyerte. De vajon sikerrel nyerné meg a tüdőrákkal folytatott háborút is? Ha a javaslat komolyra fordulna, és az igazi Parlament fogadná el, az becslések szerint akár 2500 ember életét mentené meg Magyarországon, évente. Dr. Szántó Zsolt zseniális, a tüdőrák kockázatait mérő telefonos alkalmazásáról már írtunk korábban az UnivPécs hasábjain. Az ennek az appnak a használatát is magába foglaló komplex prevenciós csomagot sok neves pécsi szakember támogatja. Részleteiről a szép eredményt elért csapat vezetőjét, Hetényi Roland ötödéves orvostanhallgatót kérdeztük.

Mi volt ez a verseny, ki szervezi, miért tartod fontosnak?

Az Országgyűlés Hivatala szervezi, és azért hozták létre, hogy modellezzék a parlament munkáját – emiatt az a neve, hogy Mint-a-Parlament. Ez voltaképpen egy országos törvényalkotó verseny, amin hat, húszfős csapat verseng egymással az ország legkülönbözőbb részeiről, egyetemeket képviselve. Idén a PTE-ről két csapat is nevezett. Egyetemünk eddig összesen négyszer vett részt a megmérettetésen, ebből zsinórban harmadszorra hoztuk el a pálmát.

Hogyan jutott eszedbe részt venni egy ilyen versenyen?

Tavaly megkeresett egy gyerekkori jóbarátom, akivel egy faluban nőttünk fel, és felkért, hogy mint orvostanhallgató véleményezzem az azévi tervezetüket, amivel a versenyen indultak. Megtetszett, így csatlakoztam a csapathoz. Akkor a háziorvosi praxisokkal kapcsolatos törvényre tettünk javaslatot, mely a háziorvosi rendelők állapotjavításáról, felszereltségéről szólt. Azt is körbejártuk, hogyan tehetnének szert olyan eszközökre, amik révén jobban meg tudnának felelni a mai kor elvárásainak. Jól sikerült, nyertük vele! Akkor el is határoztuk, hogy 2018-ban a

játékon túlmenően is szeretnénk egy hasznos, komoly tervvel előállni, valami olyasmivel, ami mind jogi, mind orvosszakmai szempontból magasabb szintű a korábbi javaslatunknál.

Az idei témátok a tüdőrákszűrésről szóló javaslat volt. Miért ezt választottátok?

A versenykiírásban több téma szerepelt, ezek között volt olyan, mint az országgyűlési képviselők választhatósága, az egyetemi felvételi eljárás rendje, az eldobható műanyag pálcikák problémaköre, és a prevenció. Utóbbi kapcsán gondolkodtunk. Az eredeti tervem az volt, hogy a mellrákkal kapcsolatban fogok előkészíteni egy törvényjavaslatot. Arra jutottam, hogy a mellrák kezelése mára már egy viszonylag jól megoldott ügy: 30 évvel ezelőtt a mellrákosok 90 százaléka meghalt a betegség miatt, ma 90 százalékuk életben marad. Talán pont azért sikerült elérni ezt a szép eredményt, mert korán diagnosztizálják, jók a terápiák, és rendkívül sokan felismerték a szűrés szükségességét. Hatalmas társadalmi összefogás húzódik meg ennek a hátterében! Gondoljunk például Angelina Jolie-ra, aki még a mellét is levetette, csak azért, mert volt egy olyan mutációja, ami hajlamossá tette volna a rákra. Az ilyen társadalmi vitát generáló események híre begyűrűzött Magyarországra

is: a különböző egyesületek összefogtak, és – nagyon helyesen – elkezdték a mammográfiai szűrések népszerűsítését. Ehhez képest a tüdőrák elhanyagolt, nem beszélünk róla. Pedig Magyarországon évente 10 000 ember hal meg miatta. Úgy néz ki, hogy egy olyan problémára sikerült rávilágítani, ami kifejezetten elhanyagoltnak számít. Ráadásul, ha valaki azt mondja, hogy tüdőrák, akkor a szemünk előtt szinte megelevenedik az a sztereotípiája, hogy az illető biztosan évtizedek óta dohányzik, alkoholistája – és meg is érdemli a tüdőrákot.

És nem így van?

Sajnos egyre több olyan eset van, hogy 40 év körüli nők lesznek tüdőrákosok, olyanok, akik nem dohányoznak. Azt is meg kell jegyezni, hogy azért a sztereotípiának is van alapja: az esetek 90%-ában a dohányzás okozza a tüdőrákot. De valóban megérdemli a halált valaki, csak azért mert dohányzott? Azért még segítenünk kell neki, nem? És lehetne is kezelni ezt a betegséget akkor, ha időben ismernénk fel. A tüdőrák legtöbbször az időn bukik el Magyarországon, általában túl kései a diagnózis. Korai stádiumban az esetek 85%-a gyógyítható lenne. Tehát a legfontosabb fegyver az idő! Erre foglaltunk össze egy öt pontból álló tervet a törvényjavaslatunkban.

Pontosan milyen pontokból áll a törvényjavaslatotok?

Elsődleges megelőzésként az oktatáson lenne az egyik hangsúly. Azt gondolom, fontos lenne, hogy a betegképviselői csoportok összefogjanak, és bemutassák a tüdőrákot. Keressenek olyan betegeket, akik felvállalják a történetüket, és ezeken a személyes történeteken keresztül kialakulhat egy társadalmi összefogás. Vannak már régóta működő prevenciós programok, de úgy gondolom, sokkal hatékonyabbak akkor, ha egy olyan ember osztja meg tapasztalatait, aki átélte az adott betegséget. Egy orvostanhallgató szájából nem biztos, hogy annyira hitelesnek tűnik az az intelm, hogy ne dohányozzon egy középiskolás, mint

egy olyan tüdőrákostól, aki már átesett egy műtéten. Ezek a történetek annyira hitelesek, hogy az ember beleborzong, hogy ez vele is megtörténhet. Mondok egy ehhez hasonló példát: urológián vizsgáltam egy prosztatatarákos beteget, és mivel ez a sokadik ilyen vizsgálatom volt, már nem érintett meg annyira mélyen érzelmileg, mint az első alkalommal. Megvizsgáltam, kikérdeztem az illetőt, és mentem tovább. A beteg azonban utánunk szólt: „Fiúk, a szűrésre ne felejtsetek el elmenni!” Kirázott tőle a hideg, de maximálisan igaza van.

A betegek bevonásán túl a Lung Screen népszerűsítését is fontosnak tartom. Ez egy pécsi fejlesztésű telefonos alkalmazás, mely dr. Szántó Zalán mellkassebész nevéhez fűződik. Ő nagy élharcosa annak, hogy a tüdő- és hörgődaganatok elfordulását csökkentsük. Ez az alkalmazás pár éves, de már bizonyított: huszonhét olyan embert műtöttek meg azóta tüdőrákkal ebben a régióban, akiknél a magas kockázatot első körben ez a telefonos alkalmazás mutatta ki. A hosszú távú cél az lenne, hogy ezt a tesztet akár háziorvosnál is ki lehessen tölteni. Azt gondolom, az is fontos lenne, hogy a dohánytermékek csomagolásán a figyelmeztetés mellett a segítő kéz is helyet kapjon.

Apropó: mi a véleményed a cigarettásdobozokon lévő elrettentő képekről?

Úgy látom, az elrettentés eszköze nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket. Szerintem abban, aki dohányfüggő, nem tudatosodik, hogy a képeken látható szövődmények várnak rá, ráadásul ezek nem is segítik abban, hogy leszokjon a dohányzásról. Nem gondolom, hogy a képeket el kéne távolítani a dobozokról, de sokkal hangsúlyosabban meg kéne jeleníteni a csomagoláson azt, hogy hogyan lehet segítséget kérni a leszokáshoz. Önmagában az, hogy rajta van egy telefonszám és egy weboldal címe, nem kézzelfogható segítség. Emellett a Lung Screen telefonos alkalmazás feltüntetése komolyabb lépés lenne, hiszen megmutatja a kockázatokat, ráadásul összeköti a dohányost az ellátórendszerrel.

- 1. Betegek személyes történeteinek széles körű megismertetése**
- 2. A Lung Screen tüdőrák kockázatát felmérő telefonos applikáció használata**
- 3. A dohánytermékeken szerepeljen a Lung Screen elérhetősége**
- 4. LDCT-s szűrések**
- 5. e Nose**

Az OMSZ adatai szerint Pécsett különösen erősen szennyezett a levegő. A dohányzás vagy a környezeti ártalmak hatására alakul ki inkább a tüdőrák?

90%-ban dohányzás, 10%-ban más az ok: radon, azbeszt, ártalmas porokkal való munka, genetikai hajlam stb. Utóbbi kapcsán úgymond „önmagától” is kifejlődhet a tüdőrák, nem mindig kell ártalom hozzá.

Gondolom, a javaslat többi része a másodlagos megelőzéssel foglalkozik.

Igen, és itt a legfontosabb az LDCT, vagyis az úgynevezett alacsony dózisu CT vizsgálat, amit Japánban, az USA-ban, Nyugat-Európában már használnak erre a célra. Míg a mellkasröntgen a tüdőrákoknak csak 40%-át veszi észre, addig az LDCT 97%-ban felismeri. Hogy egy fotós hasonlaltal éljek: az LDCT a mai technika, és ehhez képest a mellkasröntgen olyan, mintha a hetvenes években egy analóg kamerával 1 km-ről lefotóznék valakit.

Mennyi LDCT készülék van az országban? Röntgen úgy gondolom, sok lehet.

És LDCTből is sok van! 2017-ben 104 ilyen készülék működött az országban, mind tudja szűrni a tüdőrákot, mind rendelkezésre áll, és egyik sincs kihasználva. A tárgyi feltételek adottak, már csak össze kell kapcsolni a tudással. Vagyis ez egy nullszaldós törvényjavaslat, nem kerül milliárdokba.

Egyetlen olyan pont van, ami anyagi ráfordítást igényel: az eNose. Ez az alkoholszondához hasonlóan működik: az illető belefúj a szondába, és a kilélegzett levegő alapján a készülék 92-95 %-os valószínűséggel ki tudja mutatni a tüdőrákot. Már régebben felfedezték, hogy a kutya ki tudja szagolni a tüdőrákot. Amerikai kutatók analizálták a kilélegzett levegőt, hogy pontosan mi az, amit az ebek érzékelnek, így a vizsgálati módszer tudományos háttere kidolgozott. Olyannyira friss ez a felfedezés, hogy maga az eszköz még sehol nincs forgalomban – ennek kivitelezése kerülne egyedül pénzbe a javaslataink közül. Egyébként a PTE ÁOK Közegészségügyi Intézetében szintén kutatják ezt a témát.

Ezek a szűrések nem tűnnek fájdalmasnak. Miért nem mennek el az emberek szűrésre? Vagy nagyon költségesek ezek az eszközök?

Magyarországon jelenleg nincsen tüdőrákszűrés. Járványügyi szempontok alapján kidolgozott tüdőszűrés van, tuberkolózisra.

Szerintem minden laikus azt gondolja, hogyha elmegy tüdőszűrésre, akkor azon a vizsgálaton egyből kiszűrik a kezdődő tüdőrákot is. Nem így van?

A tüdőrákoknak csak 40%-a állapítható meg a tüdőröntgen alapján – ám ilyenkor általában már bőven elkéstünk, és a daganat operálhatatlan. Éppen egy hónapja vizsgáltam egy hatvan év körüli tüdőrákos asszonyt, aki elesettnek érezte magát, rettenetesen köhögött, és mivel korábban már volt veserákja, gyanította, hogy valami nagyon nincs vele rendben. Hat mellkasröntgen készült a tüdejéről, és mindegyiken ott volt egy folt, amit tüdőgyulladásnak véltek. Közben egy közel öklömnyi daganat volt a tüdejében. Csak akkor szűrták ki – de akkor azonnal! –, amikor elment CT-re. Neki nagy szerencséje volt, mert meg lehetett menteni.

Mikor lesz ebből igazi, rendes törvényjavaslat? Gondolom, azért szerveznek egy ilyen versenyt, mert fontolóra veszik, hogy a nyertes ötletekből valódi törvényjavaslatok legyenek.

Hát nem. Ez csak játék. Magán a versenyen egyébként nem lehet nyerni semmit, még egy oklevelet sem kaptunk, az élmény az, ami számít. De a mostani javaslatunkkal kapcsolatban valóban az az álmunk, hogy meg tudjuk valósítani, hogy tudjunk társadalmi párbeszédet generálni. Szerintem mindenki látja, hogy ez egy jó dolog, sok embert lehetne megmenteni, de talán még nincs meg mögötte a kellő társadalmi nyomás ahhoz, hogy tényleg törvényjavaslat lehessen. Ezen dolgozunk most. A csapat tagjain túl neves professzorok is támogatják az ügyet. Szűrések máshol is vannak, de ilyen komplex rendszer még sehol nem működik.

CSAPATTAGOK:

ÁOK: Hetényi Roland, Hanna Dániel, Hajóssy Miklós, Jason Sparks

GYTK: Krausz Fanni

BTK: Talabér Ádám, Fébó Albert Jonatán, Mesics Gábor, Szalai Szabolcs, Fejes Alexander, Huber András, Er Szonja, Kaposi Levente, Seiler Tamás, Vezér Tamás, Keszthelyi Rebeka, Rónoki Bertalan, Horváth Martin, Hoss Bence

KTK: Lorencz Máté, Horváth Barnabás

Csak okosan és megfontoltan!

**Ha mégis probléma lenne,
ott a Jogklinika!**

A PTE ÁJK Jogklinikája egy speciális képzési forma és jogtanácsadás egyben. Innovációt hoz az oktatásba, de túlmutat a kari kereteken is: a hallgatók mentorok segítségével olyan valós ügyekben adnak jogi tanácsot, amelyekkel más hallgatók keresik meg őket. Ezt a Campus Legal Aid nevű szolgáltatást elsősorban nemzetközi hallgatók veszik igénybe. A 2017 őszén beindult munka tapasztalatait dr. Fábián Adrián jogi kari dékán foglalta össze.

Hogyan fogadták a külföldi hallgatók a Jogklinikát, voltak-e érdeklődők?

Több mint 40 országból a PTE-re érkezett hallgató kereste fel a Jogklinikát különféle ügyekkel összefüggésben – ez az egyetem nemzetközi hallgatóinak teljes vertikumát lefedi a küldő országokat tekintve. A Jogklinika indulása óta összesen 70 ügynél tartunk. Szerencsére ahhoz képest, hogy mennyi külföldi hallgató van az egyetemen, nincsenek tömeges ügyek.

Magának a Jogklinikának igazából az a feladata, hogy egy pontos, precíz jogi véleményt, tanácsot fogalmazzon meg. Vagyis nem képviseljük a Jogklinikához forduló hallgatók érdekeit sem hatóságok, sem bíróság előtt. Azt viszont meg tudjuk mondani, hogy az adott ügyből mi lehet, hova lehet fordulni, esetleg ki az, aki az ügyet tovább tudja vinni és képviselni tudja. Az ügyeket tekintve egy kikötés van, ami talán magától értetődő is: az egyetemmel kapcsolatos jogi kérdésekben nem segíthetünk. Mivel a Jogklinika a PTE része, valószínűleg nem is tudnánk elfogulatlanul javaslatot tenni. Tehát ha a hallgatónak a saját hallgatói jogviszonyával kapcsolatosan van kifogása, esetleg fegyelmi ügy alá vonták, ebben más fórumok tudják segíteni. Jó a híre a szolgáltatásnak, könnyen elérik a hallgatók, és joghallgatóink, illetve a mentorok, vagyis a jogász kollégák segítségével igyekszünk a lehető leggyorsabban a lehető legkomplettebb tanácsokat adni.

Milyen ügyekből volt a legtöbb?

A legtöbb ügy a lakhatással volt kapcsolatos. A legtipikusabbak a lakásbérleti szerződéssel összefüggő ügyek: egyrészt a szerződés megkötése, másrészt a felmerülő egyéb problémák, főleg, hogy kinek mihez milyen jogai vannak. Itt mutatkozik meg az, hogy más társadalmi, jogi kulturális háttérből érkeznek a nemzetközi hallgatók, és sokszor ilyenkor szembesülnek azzal, hogy Magyarországon nem minden úgy működik, ahogy azt otthon megszokták.

Van egy olyan sztereotípia a pécsi főbérletőről, hogy felverik a lakásárakat, hiszen mindannyian külföldi, jól fizető albérletre számítanak, viszont onnantól kezdve bármit megtehetnek. Ez a kép mennyire valós?

Legtöbbször blanketta szerződésekkel, sablonokkal lehet találkozni - ezzel szerintem önmagában nincsen probléma. A nézeteltérésekből akkor lesz jogi vita, ha a felmerülő kérdéseket már

nem tudják egymással megbeszélni a felek. Leginkább azt látom problémásnak, hogy a külföldi hallgatók nagyon könnyen kerülhetnek olyan helyzetbe, hogy úgy érezzék, becsapták, megvezették őket. Ezért is fontos az aláírásnál minden lehetséges kérdést tisztázni. Az, hogy esetleg a külföldi hallgatók számára magasabb bérleti díjat állapítanak meg, és ezzel torzítják az al-

bérleti piacot, nem a jog kérdése. Ha a szerződés egyszer megszületett, akkor azon pl. a bérleti díjat utólag már nem lehet változtatni, jogilag támadni, még akkor sem, ha a későbbiekben kiderült, hogy a piaci árhoz képest nagyon durván magasabb árat állapítottak meg.

Milyen olyan tényezők vannak, amikre kifejezetten ügyelniük kellene a nemzetközi hallgatóknak?

Mindenképpen kössenek szerződést, de előtte alaposan és azt értelmezve olvassák végig. Csak olyat írjanak alá, amit valójában értenek is. Ha problémás az angol nyelvű szöveg, nem értenek belőle valamit, akkor inkább kérjenek egy kis időt, és jobb, ha megmutatják olyasvalakinek, aki tisztában van a jogi szakszöveggel. Akár itt, a Jogklinikán is kaphatnak ebben segítséget. Fontos, hogy minden szakkifejezést megértsenek, a jogi angol ugyanis komplikált, félreértelmezések ezért akkor is előfordulhatnak, ha a hallgató jól beszél angolul. Tájékozódjanak, ne kapkodjanak! Talán a leglényegesebb részek a szerződés megszüntetésének körülményei, a kaució, illetve a felmondási időszak. Ezekre nagyon oda kell figyelni.

A lakhatás mellett még milyen problémák voltak jellemzőek?

Fogyasztóvédelmi kérdések is felmerültek, egy-két szabálysértési ügy is volt, szerencsére ezekből volt a legkevésbé. Előfordult szintén a lakhatással kapcsolatos, de extrémebb ügy is: a saj-

tóban is megjelent, hogy kigyulladt az egyik hallgató lakása – a Jogklinika itt a biztosítás kapcsán nyújtott tanácsot.

Volt egy látszólag banális eset, ami a helyi tömegközlekedéssel volt kapcsolatos. A külföldi hallgatók éppen akkor érkeztek Pécsre, és egy helyi járattal igyekeztek az egyik orientációs napra. Mivel sokan voltak, hogy a tömeges jegyváltás ne okozzon késést – a hallgatók állítása szerint a buszsofőr azt mondta, majd útközben elintézik a jegyvásárlást. A következő megállóban viszont felszálltak az ellenőrök, és mindegyik hall-

Tudomásul kell venni, hogy itt más a jogi kultúra, a jogi környezet, mint otthon. Ez akkor is igaz, ha egy hallgató viszonylag közelről érkezik vagy európai. Ha még messzebből jön, ez hatványozottan igaz! Lehet, hogy vannak olyan dolgok, amik otthon megengedettek, itt meg nem – és fordítva.

A lakhatással kapcsolatban legyenek körültekintőek. Ha valaki valami olyasmit ír alá, amit valójában nem szeretett volna, utólag nagyon nehéz orvosolni. Sokan csak akkor olvassák el vagy lapozzák fel a szerződést, amikor már problémába ütköztek. Minden fontos kérdést az elején kell feltenni, lassan és nyugodtan.

Senkinek se adjunk úgy pénzt, hogy arról nincsen semmiféle írásos elismerés.

gatót komoly pénzbüntetéssel sújtották. Ezt az ügyet is tudta a Jogklinika kezelni, legjobb tudomásom szerint sikerült egy minden fél számára kedvező kompromisszumos megegyezésre jutni a busztársasággal. Ugyanakkor most, hogy már 4500 külföldi hallgató él Pécsen, azt vélelmezhetnénk, hogy a városi nagy cégek odafigyelnek a nemzetközi hallgatókra. Ez sajnos

Hogyan alakul a Jogklinika jövője?

Szerencsére a szakmai vezető, dr. Füzy Tibor mindig a jobbra, a fejlődésre törekszik. A magam részéről örülök, hogy a Jogklinikai programunk kiszélesedett, és ennek campus legal aid oldalát is fontosnak tartom. Szerencsére sikerült megnyugtatóan rendezni ennek adminisztratív és pénzügyi oldalát is, hiszen ezt a szolgáltatást Pro Bono nyújtjuk a hallgatóinknak.

Ami a képzési részt illeti: a Jogklinika metodikáját egy különleges kurzuson is alkalmazni tervezzük a 2019-es tavaszi szemeszterben: olyan választható tantárgy része lesz, ami egy külön projekthez kötődik, melyben közgazdász, jogász és műszakis hallgatók együtt dolgoznak majd valós gyakorlati problémákon. Elárulom: széket fognak gyártani, és az ezzel összefüggésben felmerülő műszaki, jogi, közgazdasági kérdéseket kell majd csapatként megoldaniuk. Ezzel szeretnénk felkészíteni őket arra, hogy amikor majd kikerülnek az egyetemről, tudják: minden probléma összetett, és nem marad egy-egy tudományterület határain belül.

Magának a Jogklinikának van egy nemzetközi oldala is: a közelmúltban tanácskoztunk északi és freiburgi kollégákkal, akik saját felsőoktatási intézményeikben Jogklinikát működtetnek. Németországban a menedékkérők számára nyújtott segítségnyújtás a főprofil, Horvátországban a kistelepülések közösségei, illetve a viszonylag elzártan élők jogi ügyeinek megoldását próbálják segíteni. Nálunk pedig a Jogklinika képzésben, illetve a Campus legal aidben nyilvánul meg. Ugyanakkor vannak közös tapasztalatok és problémák, amiket érdemesnek tartunk közösen továbbgondolni, ezért elhatároztuk azt, hogy ezen a téren is szeretnénk együttműködni, tapasztalatokat cserélni.

nem így van, úgy tűnik, az egyetemnek magának kell átvennie például a tájékoztatás felelősségét. Csak ez az említett ügy 8–10 hallgatót érintett, tehát nem tekinthető marginálisnak. Ráadásul a nemzetközi hallgatók számára az első benyomások ropant fontosak, és nekik ez volt az első élményük Pécsen. Nem hiszem, hogy így kellene antrézni.

A magyar hallgatók körében mennyire felkapott a Jogklinika?

Népszerű a program a hallgatóink körében, hiszen valódi ügyekben, jogász mentorok segítségével, és az idegen nyelvet gyakorolva tudják a jogi készségeiket fejleszteni. Alapkövetelmény, hogy angolul vagy németül beszéljenek, és mind felkészült nyelvtudással rendelkeznek. Megjegyzem, a nemzetközi hallgatóknál ez már nem biztos hogy megvan, ott elég széles a spektrum. Egyébként magyar hallgatókkal kapcsolatos ügyek is vannak, de csak elvétve. Ez valóban egy Campus Legal Aid, vagyis az esetek nagy százalékában a nemzetközi hallgatók ügyeivel foglalkozunk. A magyar hallgatóknak megvan a helyismeretük, sokkal több információt tudnak szerezni, számukra ez az ország nem idegen, és nyilván könnyebben tudnak jogi kérdésekben is segítséget keresni. Érthető, ha a nemzetközi hallgatók e szempontból néha egy kicsit tanácstalanok, ezért is van igény erre a szolgáltatásra.

HARKA Éva

fotó: CSORTOS Szabolcs

Elérhetőségek, kontakt:

<https://www.facebook.com/PTECLAC/>
<https://ajk.pte.hu/hallgatoknak/jogklinika>
<http://legalclinic.hu>
jogklinika@ajk.pte.hu

Az innovatív vállalkozások köztünk élnek

Személyautók alkatrészei, orvostechikai eszközök, elektronikai termékek Európa szinte minden országába, szoftver és applikáció a globális piacra – ez csak néhány azokból a termékekből, amelyek pécsi és baranyai vállalkozásoknál készülnek kiváló minőségben. A magas vállalati kultúrát és fejlődési lehetőséget kínáló cégek átlag feletti bért fizetnek az ambiciózus, tudással rendelkező munkavállalóknak. Ahhoz, hogy ez az érték láthatóvá váljon és a vállalkozások perspektívát jelentsenek az itt tanuló fiatalok számára, a megye műszaki arculatát építő kezdeményezést indított a Pécs-Baranyai Kereskedelmi és Iparkamara, partnerségbe hívva a Pécsi Tudományegyetemet, a Pécsi Szakképzési Centrumot, Pécs várost, Baranya megyét, az érintett vállalkozásokat és intézményeket, valamint az azokat tömörítő klasztereket.

A kamara jelenti a kovászt

Itt az ideje váltani. A város és térsége csak új, magasan képzett, zömmel műszaki értelmiség és szakembergárda vissza- és bevándorlásával indulhat meg a fejlődési pályán, fordíthat a katasztrofális demográfiai és értéktéremtési, jövedelmezőségi folyamatain. Ők viszont kizárólag olyan városba mennek, amelynek van versenyképes jövőképe, amelyben a műszaki tudományok fejlődése a reálgazdasággal szimbiózisban egyre magasabb jövedelmeket tud biztosítani. Nem kis kihívás megfelelni ennek. De talán közösen sikerül – vallja **dr. Síkfői Tamás**, a Pécs-Baranyai Kereskedelmi és Iparkamara elnöke.

A kamara a partnereivel valamint a vállalkozásokkal együttműködve azon

dolgozik, hogy mindenki megtalálhassa, kiválaszthassa és megszerezhesse a személyisége és a munkaerőpiaci igényeknek megfelelő szakképzettséget, amellyel a végzést követően azonnal, helyben találhat megfelelő szintű megélhetést és fejlődést biztosító munkahelyet. Vannak olyan műszaki területen dolgozó családi vállalkozások és multicégek, amelyek kitűnő egzisztenciális feltételeket teremtenek – mondja **Rabb Szabolcs**, a kamara főtitkára. – Ha a cégek tevékenysége nagyobb láthatóságot kap és nyilvánvalóvá válik, hogy itt nemzetközi szintű munkalehetőségek vannak, akkor kevésbé lesz hangsúlyos a fiatalok továbbtanulásánál, hogy Budapestre vagy az ország más városába jelentkezzenek egyetemre. A műszaki arculatépítés eredményeként pedig azokban is tudatosulhat, akik már elköltöztek a városból, hogy Pécs gyönyörű, ráadásul élhető is és még munkalehetőség is van. Ahol fejlődni lehet, bekerülni a globális vérkeringésbe.

A pécsi önkormányzat minden olyan kezdeményezésre nyitott, amely a helyi vállalkozások megerősítését szolgálja. Úgy gondoljuk, a műszaki vállalkozások a pécsi gazdaság szempontjából meghatározó jelentőséggel bírnak, így az arculatépítés fontos és megkerülhetetlen program. Látványosabbá válásukkal mind a képzett munkaerő, mind a potenciális új befektetők érdeklődése fokozható – ezt már **Decsi István** alpolgármester fogalmazza meg.

Elérkezett a cselekvés ideje

A magas technológiai kultúrát és színvonalat kell vonzóvá tenni a fiatalok előtt, nem a tömegtermelést. Ma a műszaki munkahelyek többségét nem feltétlenül egy olajos,

koszos, kékgalléros munkahelyként kell elképzelni, hanem egy magas hozzáadott értékkel bíró tevékenységet folytató helyként. Ezt kell kiemelni egy ágazati marketing során – vélekedik **dr. Hirth Markus**, a Dél-Dunántúli Gépipari Klaszter elnöke. – A meglévő helyi cégek fejlesztésére, a kapcsolatok dinamizálására, illetve az oktatás és a szakképzés fejlesztésére kell koncentrálni.

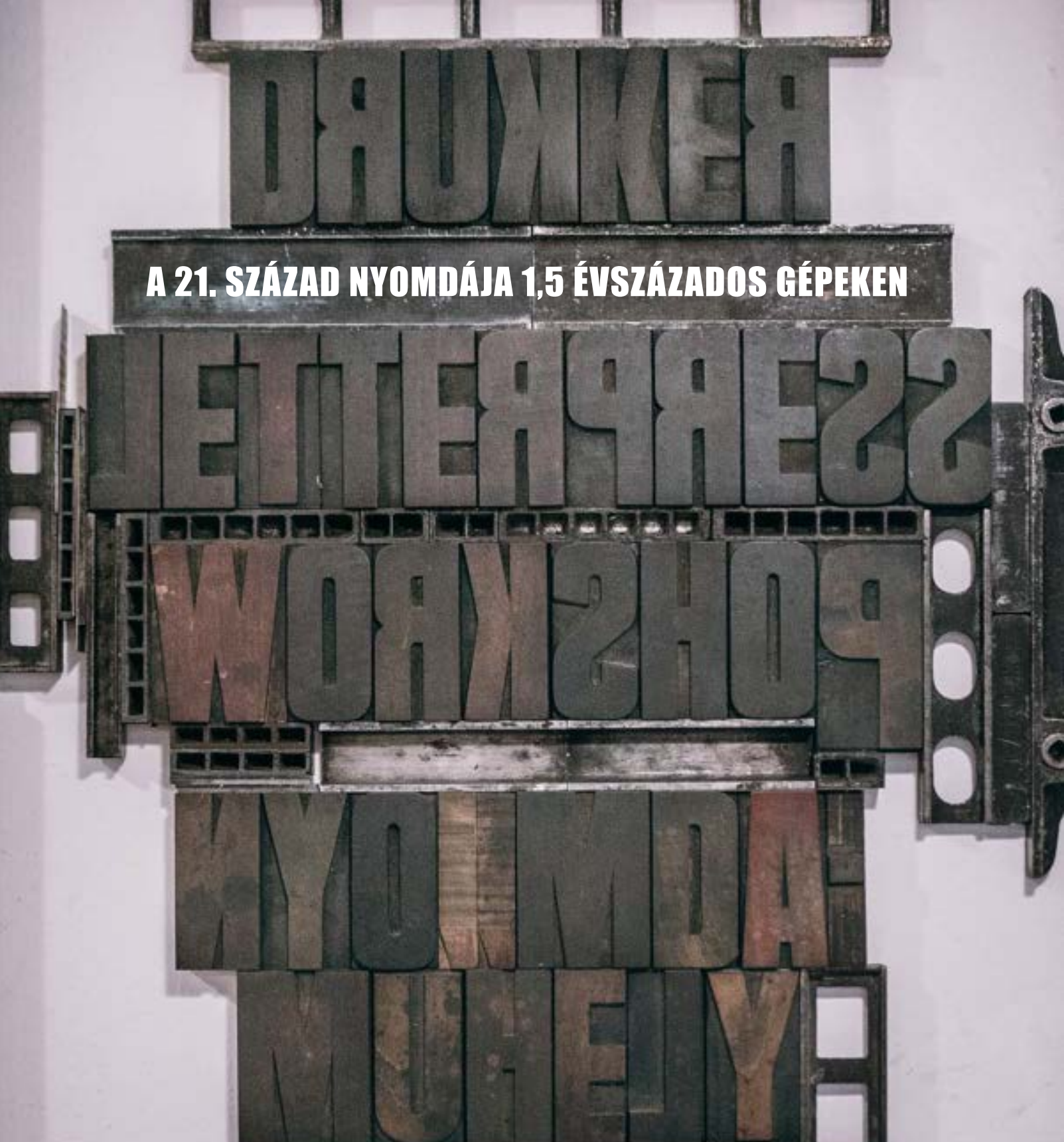
A műszaki arculat megteremtésében az értékinnováció és az értéklánc szerinti klaszteresedés lehet az egyik kulcs – fogalmaz **Keresneyi János**, a Kreatív Ipari Klaszter elnöke. – Olyan tevékenységekben lesznek sikeresek a cégek, amelyek leginkább megfelelnek a fogyasztók által legfontosabbnak tartott értékeknek. Hiszem, hogy a baranyai cégek esetében is meg lehetne szervezni, hogy a műszaki kapacitások valamilyen értékláncot alkossanak.

A helyi IT cégek Kínától Kaliforniáig bárhova képesek dolgozni – tudjuk meg **Brachmann Ferenc**től, az Információmenedzsment Innovációs Klaszter elnökétől. A gyártási folyamatok egyre nagyobb szintű automatizálása új kihívások elé állítja a régió ipari vállalkozásait: szemléletváltásra van szükség a versenyképesség fenntartása érdekében. Célunk, hogy minél jobb minőségű és minél nagyobb számú junior szoftverfejlesztő kerüljön be a helyi vérkeringésbe.

A forgalomnövekedés és az új termékek emelkedő igénye, ami aztán újabb piacfejlesztést tesz lehetővé. Ez a biztos bázisa a humán erőforrással kapcsolatos terveknek és megvalósításuknak is – vallja **dr. Szekeres György**, a Magyar Medikai Gyártók és Szolgáltatók Klaszter egyik vezetője.

www.pbkik.hu
[www.facebook.com/pecsikamara](https://facebook.com/pecsikamara)
[www.youtube.com/pecsikamara](https://youtube.com/pecsikamara)

A 21. SZÁZAD NYOMDÁJA 1,5 ÉVSZÁZADOS GÉPEKEN

Fabetük tűntek fel a Király utca 48. szám alatti kirakatban, s aztán jött egy kiállítás: a régi nyomdagépek között létrejött Rendet! című tárlat szerintem elbűvölt mindenkit. (Erről lásd a *Más matéria* című cikket az *UnivPécs.com*-on!) Ez a hely a DRUKKER, ahol egy főleg Művészeti Karos volt és jelenlegi hallgatókból álló közösség kísérletezget, mégpedig eredeti, az 1860-as évekből való, egykor Pécsen működő nyomdagépeken alkalmazva a ma technológiáját. Böhm Gergely a Képzőművészeti Egyetemen szerezte a diplomáját, jelenleg a PTE MK doktorandusza, oktatója és ezzel párhuzamosan tanít a Művészeti Szakképzőben is. A DRUKKER egyik alapító tagja. Figyelem: a szöveg olvasásához ajánljuk elképzelni a nyomdafestékszagot, a fekete ódon gépmonstrumok auráját és a papíron behorpadó betűk tapintását!

El tudnád magyarázni úgy, hogy egy laikus is megértse, mi a különbség a magasnyomtatás és a maszkvanyos, ofszet nyomtatás között?

Egy blogon olvastam, hogy az ofszet nyomtatás olyan, mintha megcsókolnánk egy szalvétát, és azt nyomnánk hozzá egy nő arcához – a magasnyomtatásnál pedig nincs szükség közvetítő eszközre. Szerintem ez a hasonlat jól elmagyarázza a lényegét. Már magában a nyomtatás szóban is benne van az, hogy az ember látja az anyag torzulását, átalakulását, és hogy ott volt egy erő, aminek lett egy ilyen hatása. Ehhez képest teljesen más érzetet ad egy nyomtatott anyagnak az, amikor sík a nyomófelület, és csak a festék kerül rá a papírra. A kettő szellemiségében is különbözik egymástól. A hallgatókkal is sokat szoktunk beszélni arról, hogy a gyorsnyomdai környezet rászoktatott minket a tintasugaras és lézernyomtatóval készült plakátokra, névjegyekre. Ezek viszonylag kötött anyagok és eljárások olyan értelemben, hogy kötött, hogy milyen alapanyagra készülhet a nyomtatás, milyen lesz a festék felülete, állaga. Már nem gondolkodnak anyagban az emberek: a monitoron megvalósítanak valamit, és azt, hogy ez hogyan megy át az anyagba, már nem gondolják végig. Ezt a fajta elanyagtalanosodást szeretnénk visszafordítani.

Honnan jött az ötlet ahhoz, hogy ezt véghezvigyétek?

Teljesen különböző utakon, de a közösségünk minden tagja kapcsolatba került a magasnyomtatással, ezekkel a gépekkel, illetve a nyomdászattal. Ettől a ponttól könnyű belegravitálni a teljesen primer nyomdai eljárásokba, mert hihetetlen nagy kultúrája van! Ami engem illet: tervezőgrafikus vagyok, elsősorban könyvtervezéssel foglalkozom, és ezen belül is ez az irány érdekel, például az, hogyan lehet mondjuk dombornyomással különböző extrákat vinni a viszonylag száraz nyomdaipari megoldásokba. A diplomamunkám is egy kísérleti könyvterv volt, a mohácsi busóálarcokról szólt. De mindenkinek megvan a maga sztorija.

Varga Balázssal ketten vágtunk bele legelőször. Ő pécsi rendezvényeknek tervezett plakátot, és szintén érdekelték a régebbi nyomdatechnikai eljárások. Megismerkedtünk Novokreszenszkov Tamással, aki Pesten, majd később Vecsésen szervezett egy nyomdaipari kiállítást, és ehhez kapcsolódóan workshopokat is meghirdetett. Ilyen szinten ő foglalkozik ezzel az országban egyedül úgy, hogy a gépek használhatóak

is. Egy munka révén már ismertem őt: Gellér B. István könyvborítójának egyes részeit magasnyomtatással kellett kinyomni, és a Dabasi nyomdában erre a munkafázisra őt hívták. Novokreszenszkov Tamás volt a gyűjtőláng, neki köszönhetően nyerhettünk bepillantást a magasnyomtatásba, és azt is megmutatta, hogy ez nem elérhetetlen.

Egyébként tartjuk vele a kapcsolatot, sőt, az egyik gépünket tőle vettük. Aztán elkezdtünk agyalni azon, hogy jó lenne a régi gépekkel foglalkozni. Ezzel párhuzamosan elkezdtem Pécsen a

„Mi a hagyományos régi, magas nyomtatás kapcsán nem egy skanzen vagy egy emlékszobát akartunk létrehozni, hanem meg akarjuk találni ezeknek a gépeknek a jelenkori funkcióját.”

doktori iskolát, a témám pedig ennek köszönhetően a következő: régi nyomdai eljárások a jelenkor grafikájában, illetve a digitális és kézi nyomdászati felületek közti különbségek és interakciók.

Mi a hagyományos régi, magas nyomtatás kapcsán nem egy skanzen vagy egy emlékszobát akartunk létrehozni, hanem meg akarjuk találni ezeknek a gépeknek a jelenkori funkcióját. Vagyis nem reprodukálni akarjuk a korabeli működést, hanem olyan dolgokat akarunk rajtuk csinálni, amiket ezeken a képeken még soha nem csináltak, nem olyat, amit 100 évvel ezelőtt. A mai technikai eljárásokkal vegyítve akarjuk használni a régi gépeket, és ebből akarunk valami olyasmit létrehozni, ami eddig még sosem létezett.

Azt mondtad a kiállítás kapcsán, hogy az '50-es '60-as évekig használták ezeket a gépeket. Technológiai szinten mekkora váltás ment végbe azóta? Egyáltalán miért fontos az, hogy ezekhez a típusú technológiákhoz visszatérjünk?

Több hullámban történt ez az átváltás. Mi az 1860-as évek második felére lőttük be a gépparkunk kialakítását, és ennek a szempontnak megfelelően kerestük a gépeket. A másik szempont pedig az volt, hogy olyan gépeket szerezzünk meg, amilyenek nagy valószínűséggel Pécsen is működtek. Ezért belevágtam egy levéltári kutatásba, és egyebek között összehívtam az akkori pécsi nyomdák összes leltári adatlapját. Elég nehéz olvasni ezt a kézírás egyébként, de egy idő után belejöttem. Akkoriban még teljesen máshogy nevezték ezeket a gépeket. Hogy egy példát mondjak: időbe telt, mire rájöttem, hogy az „amerikai” melyikre vonatkozik. Nehéz volt ezeket visszakeresni. Az egyértelmű volt, hogy Pécsen bécsi gépeket használtak.

Miért éppen az 1860-as évekre koncentráltatok?

Azért, mert ezeket a gépeket egy személy is tudja működtetni, még nem szükséges hozzájuk gőzgép. Az 1860-as évek után váltotta fel a kézi hajtást az, hogy a terem alatt elhelyezett gőzgépek közvetítették szíjjakkal az emeletre a hajtóerőt. Számunkra ez azért volt fontos, mert részben az volt a cél, hogy emberi hajtóerővel működjön minden, nem szerettünk volna áramot – gőzgépet meg különösen nem! Ugyanakkor egyfajta minőséget is akartunk, ami ezekkel a gépekkel már elérhető. Vagyis alkotói szemszögből közelítettünk a témához, a kezdetektől a mostani technikai lehetőségeket szerettük volna ötvözni a régi gépek által kínált lehetőségekkel. Így az anyag, a technika és a szellemiségünk más, új üzenettel bíró produktumot hoz létre.

Milyen nyomdák voltak akkor Pécsen? És milyen közönséget szolgáltak ki?

Három nagy nyomdászdynasztia volt Pécsen: a Lyceum volt az első (ennek örököse lett később az Engel-nyomda), a Taizs és a Madarász. Az 1860-as években egy viszonylag rövid időszak alatt egyszerre, egymás mellett működött mind a három. Annak, hogy a nyomdászat mennyire szervesen jelen volt a város életében, az itt élők hétköznapijaiban, sok nyoma van. Rengeteg ház, még olyanok is, amikről nem is gondolnánk, eredetileg nyomdák voltak, és Pécs legszebb épületei között vannak.

Gondolom, van, aki rajtatok kívül is ápolja a pécsi nyomdatörténetet. Közülük kik, hogyan befolyásolták a DRUKKER alapjainak létrejöttét?

A Ferencesek utcájában volt 2015-ben egy kisebb nyomdatörténeti kiállítás, amit Balázs András tördelő-betűszedő szervezett. Vittem oda csoportokat, egyetemistákat és művésztípusokat is. Beszélgettünk Balázs Andrással, és kiderült, hogy neki nagy álma volt, hogy létrehozzon egyszer egy ilyen kiállítást, de nem tudott állandó helyet szerezni, sem folyamatosan nyitva tartani. Sokat mesélt, végigvezetett a gyűjtemé-

nyen, aminek a törzssanyaga egyébként Borsy Károly hagyatékára épült. Olyan kincseket lehetett ott látni, mint például a pécsi Littke Pezsgőgyár címkéjének eredeti litóköve. Ez három évvel ezelőtt volt, és már akkor elmeséltük neki, hogy szeretnénk egy ilyen helyet. Ő pedig erre felajánlotta a kiállításnak azt az anyagát, ami fölött rendelkezett! Sajnos utána tragikus hirtelenséggel elhunyt Balázs András. Viszont a levéltári kutatásom révén megismerkedtem Borsy Judittal, aki az említett kiállítás gyakorlathoz leginkább kötődő részeit, olyan eszközöket, amiket néhány évtizeddel ezelőtt még valóban használtak, ránk bízta. Így kerültek ide a betűszekrények, olyan 30 betűkészlettel. Megkaptuk a fabetűket is. Mindez óriási lendületet adott az ügyünknek! Egy-két gépünk is megvolt már. Akkor volt a lelkesedés, hogy elkezdtem felkutatni a gépeket úgy, hogy a saját félretett pénzből finanszíroztam, ha találtam valamit.

Hol keres az ember 1860-as évekbeli nyomdagépet?

Például a jofogas.hu-n, vagy antik dolgokat áruló webshopokban. A savaria.net-en például találtunk úgy nyomdagépet, hogy az eladónak fogalma sem volt arról, hogy az adott szerkezet mire való: kint állt egy udvaron, valószínűleg évtizedekig kitéve az időjárás viszontagságainak. De hiába verte az eső, ezek úgy vannak megcsinálva, hogy ez nem gond. Annyi, hogy le kell szedni róla utána az elrozsdásodott 1 mm-t mindenhol, és

akkor máris rendben van. Hozzáteszem: három hónap folyamatos munka volt, mire a műtermemben föl tudtam újítani. De hasznos volt, mert erre a tapasztalatra építve és az ehhez beszerezett eszközökkel a többi gép felújítása könnyebben ment.

Nagyjából mennyibe kerül egy ilyen gép?

A valós értékük felbecsülhetetlen, hiszen ezek a masinák muzeálisak, többnyire újragyárthatatlanok: olyan öntési eljárásokkal készültek, amelyek ma már nem lehet kivitelezni. Más az anyag szerkezete, fokozatosan kifelé nő az öntöttvas merevsége – vagyis a gépek az akkori tudást tükrözik. Ha bármelyik tönkremegy, akkor a többi eszmei értéke megugrik. Nyilván ami még nem került értő kezekbe, az, ha nem is megy tönkre, ki van téve annak a veszélynek, hogy egyszer csak valaki szétszedi, és az alkatrészeket eladja vasnak. Azt remélem, hogy azok, amik az 1860-as évektől kihúzták ezidáig, már biztonságban vannak.

Az egyik gép konkrétan 135 000 Ft-ba került, a felújításának anyagköltsége további 100 000 volt úgy, hogy magam csináltam. A piacon egy, a miénkhez hasonló könyvprés 3-400 000 forint, a legdrágább gépünk 4-500 000 Ft volt. De valójában nem is az ár a probléma, hanem hogy nem lehet kapni, különösen, ha bécsi gépeket akar venni az ember. A szállítás is bonyolult: típustól is függ, de a legnehezebb gépek súlya meghaladja a 800 kilót. És pont azok ennyire nehezek, amiket nem érdemes szétszedni, egyben kell szállítani. Ahhoz képest, hogy hatalmas öntöttvas szerkezetekről van szó, nagy helyet foglalnak, de csak kis felületen érintkeznek a talajjal... Azt pedig csak remélni mertük, hogy beférnek az ajtón! Végül sok agyalás, számolgatás után befértek. 10 ember másfél órás megfeszített munkája kellett hozzá. Kivinni innen biztos nem akarjuk egy darabig!

Miért pont DRUKKER lett a hely neve?

Provokatív céllal találtuk ki, és mindenkinek, akinek elmeséljük az ötletet, rossz dolgokra asszociált a „drukk”-ról. Pedig a drukker szép szó, mert eredetileg azt jelenti, hogy nyomtató, és ideje megtisztítani a negatív konnotációktól. Ha úgy tetszik, ez a szó visszafoglalása. Amikorra beköltöztünk, már kitaláltuk a nevet, sőt, a logót is. A másik szárnyban dolgozó egyesület vezetője, Kovács Balázs a DRUKKER nyomán nevezte el az ő részüket úgy, hogy MAKKER, ami a maker space szlengesített változata. És így lehet ugyanaz a logó és közös az arculat.

Hányan vagytok most? Hogyan kell elképzelni azt itt folyó munkát?

Ez egy zárt alkotóközösség, ahol mindenki mindenkit ismer és az értékrendünk, szakmai érdeklődésünk közös. Mindegyi-

künknek van valami más foglalkozása, ami mellett ezt csinálja. Egyelőre ez egy nonprofit célú egyesület, nem azért dolgozunk, hogy ebből éljünk meg, azt szeretnénk elérni, hogy a DRUKKER el tudja magát tartani. Valószínűleg lesz olyan, hogy befogadunk alkotókat egy-egy projekt erejéig, s akár meghívott külföldi vendégeink is lehetnek, egyfajta ösztöndíjjal. Lesznek későbbi felvételek is, de ezekről az egyesület dönt. Maximum 15 emberben gondolkodunk, mert ennyien tudják használni ezt a műhelyt úgy, hogy nem zavarják egymást. Lesznek nyitott programjaink is, remélhetőleg egyre több.

Mikor, hogyan lehet megnézni ezeket a gépeket?

Kiállításaként egyelőre szombatonként 9 és délután 2 között várunk mindenkit, akit érdekel Pécs nyomdatörténete. Szívesen el is meséljük azt, amit a gépekről tudunk, illetve lesznek olyan printek is, amiket némi ellenszolgáltatás fejében el is lehet vinni. A szombatokat kivéve nincs fix nyitva tartásunk, szeretnénk fenntartani a lehetőséget, hogy minden alkotó akkor jöhessen, amikor akar.

Te hogyan akarod a doktori dolgozatodban ezt a fúziót megjeleníteni?

A DLA képzőművészeti területén mindenki a saját munkásságával köti össze az elméletet és a kutatást. Ez nálam is így van. Elsősorban a magasnyomtatással, illetve más nyomdai eljárásokkal készült felületek újradigitalizálásával és különböző továbbvezetésével foglalkozom, de ugyanakkor van, amikor úgy dolgozom, hogy eredetileg számítógépen készült digitális környezetben készült munkából lesz kézzel nyomtatott végtermék. A munkáimat leginkább az köti össze, hogy mindig ennek a két teljesen különböző közegnek a hibalehetőségeit, torzulásait próbálom összehangolni, összeilleszteni, illetve olyan környezetet teremteni, hogy ezek egymásra hassanak. Mondok egy példát: olyasmivel találkoztam már, hogy régi fabetűket használnak fel valamihez, pedig lehetne teljesen újat is gyártani, és a jelenkori, modern karakterekből lézervágóval fabetűt nyomtatni, amit a régi gépekkel használni lehet. A modern technika így a régi gépek hatótávolságát is növeli, a kettő – a teljesen modern eszközök, mint a CNC-marás, a 3D nyomtatás, a lézervágás, és az 1860-as évekbeli gépek – egymásra visszahatnak. Ez is azt példázza, ami a célunk, vagyis hogy a jelenben élésszük újra a régi eljárásokat. Nem nosztalgikus emlékezés a cél, abszolút friss dolgokat szeretnénk csinálni.

HARKA Éva

fotó: CSORTOS Szabolcs

A DRUKKER alkotóközösség tagjai: Biasics Renáta | Böhm Gergely | Csibi Anett | Harangozó Imre Horváth Gergő | Jankó Máttyás | Knyihár Bence | Papp Zsófia | Sallay Dániel | Vörös Jutak | Varga Balázs

NEMZETKÖZI TAVASZ

Három hónap nyaralás itthon! @InternationalSpringPTE

PÉCSI EGYETEMI NAPOK
2019-ben is figyeld a programokat! Több külföldi előadó lesz, és még nagyobb hype. @PecsiEgyetemiNapok

EZT NEM FOGOD ELHINNI, ELSÍROD MAJD MAGAD!

A klikkvadász cím ezúttal komoly témát rejt: november 20-án Sajtófesztivál zajlott Pécsen, volt benne workshop arról, hogyan juttassunk el fontos üzeneteket a médiának, volt szó a sajtó finanszírozásának kérdéseiről, a sajtószabadságról és az álhírekről. Az eseményt az Emberség Erejével Alapítvány és a Political Capital szervezte, a beszélgetések helyszíne az Apolló Mozi volt. És minden programpontra teltház!

A beszélgetések előben mentek a Facebookon, a rögzített anyagok ott ma is elérhetők, így arra biztatok mindenkit, hogy nézze meg, érdemes. Optimistaként a témák közül azt foglalom össze, ami egészen biztosan hosszú ideig és várhatóan nagyobb változások nélkül jellemzi a világot: ez pedig a „fake news” jelensége. A moderátor Veiszer Alinda volt, a szakértők: Krekó Péter, a Tömegparanoia című könyv szerzője, Bodrogi Bea (TASZ), Polyák Gábor (PTE BTK, Mérték Médiaelemző műhely).

Mi ez az „igazság utáni világ”?

Osztottatok-e meg valaha álhírt vagy elhittetek-e olyasmit, amiről később kiderült, hogy nem igaz? A kérdés nemcsak Magyarországon aktuális: az egész világon az a tendencia, hogy egyre erőteljesebb az álhírek előretörése. Dezinformáció, álhír, fake news, propaganda – hogyan viszonyulnak egymáshoz? Az Európai Bizottságnak van egy szakértői testülete, ami kifejezetten az álhírekkel foglalkozik. Meghatározásuk szerint ezek szándékosan kreált valótlan, torzított állítások, melyeket üzleti, politikai, gazdasági érdekek alapján hoznak létre, és nem feltétlenül jogsértők. – mondta Bodrogi Bea. A tények ezzel szemben bizonyíthatók. Beköszöntött az igazság utáni világ, melyet a közösségi média révén kialakult médiabuborékunk csak tovább erősít. (Lásd erről bővebben: Az algoritmusok diszkrét bája, www.univpecs.com, 2018. november 9.)

A tájékozódás nem feltétlen racionális! Éppúgy érzelmi töltődést segítő folyamat, mint maga a médiafogyasztás – mondta Polyák Gábor – Igazából azt várjuk, hogy a hírek megerősítsék a világnézetünket, hogy egy közösségben érezzük magunkat. Emiatt is nehéz az álhírek elleni küzdelem: a hír fogyasztóját akár az sem zavarja, ha valótanságot olvas, ha tudja, hogy az a közösség, amihez ő tartozik vagy tartozni szeretne ezt a dezinformációt valóságnak hiszi.

„Mind hülyíthetőek vagyunk”

Nem vehetjük el a felelősséget a hírek fogyasztójától. Például nézze meg, hogy van-e az adott médiumnak impresszuma, szerzője, friss-e a hír, nézzünk utána annak, mennyire megbízható a forrás – nem bonyolult ezt megtenni, és 15 másodpercet vesz igénybe. – jegyezte meg Krekó Péter, de aztán hozzátette: Mindannyian hülyíthetőek vagyunk. A kutatások alapján a gyűlölet, a remény és a félelmek bázisán terjedhetnek el leginkább az összeesküvéseleméletek és az álhírek. Az egyik példája az amerikai választásokról szól: A felmérések szerint a konzervatív szavazók 49%-a elhitte, hogy Hillary Clinton kampánystábjában gyermekkereskedelemmel foglalkozik, s azt egy bizonyos pizzéria alagsorából bonyolítja. Olyan gyűlöletet éreztek Hillary Clinton iránt, hogy bármit elhittek róla. – jegyezte meg Krekó.

„Az is csak egy vélemény”

Összesküvéseleméletek, különös vélemények és elképzelések eddig is léteztek, például biztosan voltak olyanok, akik szerint a naptej rákot okoz. A hangjuk most viszont felerősödött, s mint ha éppen az legitimizálná őket, hogy hangosabbak azoknál a szakembereknél, akik évekig tanultak, hogy például a jogi vagy orvosi pályára léphessenek. – vetette fel Veiszer Alinda. Ráadásul mindez az álhír-univerzumban úgy jelenik meg, mint egy demokratikus fejlemény. – tette hozzá Krekó Péter. Az embereknek már nemcsak saját véleménye lehet, hanem saját ténye is. Ebben a közegben lehetséges az, hogy a Trump beiktatásán részt vett tömeg nagyságát elferdítő fehérházi sajtószóvivő belemondja a kamerába, hogy amit korábban állított, nem hazugság, hanem „alternatív tény”.

Ki a felelős? (És mit tehetünk?)

Arra a kérdésre, hogy egyénként ki mit tehet, Bodrogi Bea így felelt: *Terjesztem a környezetemben a kritikus olvasást és gondolkodást. Egyébként attól, hogy valaki megoszt egy álhírt, még nem kell leírni: állhat a háttérben az ismeretek hiánya, idő- vagy figyelemhiány, esetleg felszínes olvasás. Ilyenkor szerintem megéri a legfontosabb álhírek listáját megosztani az illetővel. Nekem sokszor meg is köszönik, hogy felnyitottam a szemüket.* – mondta Krekó Péter.

A végső és biztos megoldás minden szakértő szerint a médiaoktatás lehetne, ám éveket vagy akár évtizedeket is jelenthet, mire az értő médiafogyasztók generációja felnő. Éppen emiatt Polyák Gábor szerint ma nem várható el a hírfogyasztótól, hogy tájékozódjon, egyrészt azért sem, mert a közösségi médiában vajmi kevés erre a mód, másrészt nem érzik át ennek felelősségét. *De nemcsak a tudatos olvasás, az alapvető állampolgári ismeretek is hiányoznak.* – tette hozzá Polyák Gábor. (Utóbbival kapcsolatban Aktív állampolgári ismeretek címen ebben a szemeszterben is indul egy campus kredites kurzus.)

És engedtessek meg még egy gondolat: az országos médiafogyasztási felmérések és az álhírmegosztókról szóló kutatások alapján leszögezhetem, hogy kedves Olvasó, elismerésem. Átolvastad és megértetted ezt a cikket. Különleges vagy!

HARKA Éva
fotó: CSORTOS Szabolcs

Ne hagyjuk, hogy hülyének nézzenek bennünket! Mit tehetünk az álhírek ellen?

1. Gondolkodva tájékozódjunk!
2. Ellenőrizzük a hírforrást (impresszum, szerző, dátum)!
3. Ha álhír-terjesztőbe botlunk, jelezzük neki, hogy álhírt osztott meg!
4. Ha álhírt terjesztettünk, korrigáljunk!
5. Beszéljünk és beszélgessünk az álhírekről.

És neked milyen az életstílusod?

Az Interdiszciplináris Fogyasztás Szimpóziumot harmadszor rendezte meg a PTE KTK Marketing és Turizmus Intézete. Az eseményt idén november 22-én tartották a Halasy-Nagy József aulában. A szimpóziumot Zeller Gyula alapító professzor emlékének ajánlották.

Dr. Orosdy Béla (címzetes egyetemi tanár, PTE KTK MTI) és Dr. Töröcsik Mária (egyetemi tanár, PTE KTK MTI) köszöntötte az egybegyűlteket. A fogyasztáskutatás aktuális kérdéseiről beszélt dr. Kozák Ákos, a GfK Hungária vezetője.

Töröcsik Mária *Életstílus 2018* című eladásában egy nagyszabású kutatás eredményeit ismertette, melyet rajta kívül Szűcs Krisztián, Nagy Ákos, Kehl Dániel, Németh Péter, Lázár Erika jegyez.

Az életstílust az élettempót és az értékorientációt figyelembe véve vizsgálták. A kutatás előzménye egy 2004-ben egy 4000 fős mintán végzett vizsgálat, illetve egy 2014-es, kifejezetten a Z-generációra vonatkozó kutatás. Az eredmények alapján kilenc csoport különíthető el a mai magyar társadalomban.

A „Karrierépítők” csaknem 5%-kal képviseltetik magukat, 70%-uk 30 év alatti fiatal. A „Jól élő fiatalok” a népesség 15%-át teszik ki, az „Életet élvezők” 16%-ot.

Az elnevezések nagyon találóak. Az előzetes kutatási prekonceptiókban nem szerepelt két – laikus számára is borzongató – csoport: az „Elismerésre vágyakozók” és a „Bulvár digitálisak”. Előbbiek sok mindent szerettek volna elérni az életben, ám ezért valójában nem erőltették meg magukat, az online térben viszont sokat tesznek az „elismertségért”. A közösségi média lájkvadászai között az utóbbi csoport tagjai is dominánsak, s Töröcsik Mária szerint ők a korábbi kutatásokban „kádári kisemberek”-nek nevezett csoport.

Mindkét csoport tagjai elsősorban középkorúak, összesen csaknem a magyar emberek negyede Elismerésre vágyakozó vagy Bulvár Digitális.

Ahogy azt korreferátumában Berger Viktor, a PTE BTK kutatója megjegyezte Töröcsik Mária előadása kapcsán: ezek a csoportok hosszabb távon elindulhatnak a neheztelés és a megkeseredettség útján, ami újabb nehézségek elé állítja majd a társadalmat. Az inaktív „Beletörődők” és a semmin változtatni nem akaró „Biztonságra törekvők” a társadalom 24%-át teszik ki. A korábban homogén csoportot alkotó lecsúszottak markánsan kettéváltak: a „Prekáriusok” olyan városi emberek, akik alól kicsúszott a talaj – kb. 600 000 emberről van szó – a „Bezárkózó leszakadók” pedig a falusi létben tapasztalják meg ugyanezt a bizonytalan léthelyzetet.

TELJES TUDÓSÍTÁS: WWW.UNIVPECS.COM

A PTE a legsportosabb egyetem 2018-ban

VERSENYSPORT

MEFOB-on képviselte
kifejezetten a PTE-t hallgató
csaknem 30 SPORTÁGban,
csaknem 300 SPORTOLÓval
DOBOGÓS HELYEK SZÁMA:
64, ebből
ELSŐ HELY: 23

Sportösztöndíjasok:

209 kiemelkedő
eredményekkel büszkélkedő
pályázóból 199 NYERT
TÁMOGATÁST
3 sportoló lett érdemes a
kiemelt, Martinek János
Ösztöndíjra a 2018-as évben:
Círjenics Miklós, Berta
Dániel, Bicsák Bence.
Berkes Gergő személyében
mindkét félévben
volt parasportoló, aki
sportösztöndíjban részesült.

SZABADIDŐSPORT

Közel 30 TÖMEGSPORT
ESEMÉNY (28 sportág),
megközelítőleg 5000
RÉSZTVEVŐVEL

Karok közötti Bajnokságok

4 sportág (mix röplabda, férfi
kosárlabda, férfi labdarúgás,
férfi-női kézilabda) közel
100 mérkőzés, közel 500
hallgató részvételével a
2018-as évben,
26 sportág,

Futsal Liga

a 2018-as évben 51 CSAPAT,
mintegy 500 FŐ nevezett, ez
közel 150 MÉRKÖZÉSt jelent

Sportolnál? Info:
egyetemisport.pte.hu

A magyar női birkózás jó kezekben van

Galambos Ramóna számos eredményt tudhat magának a birkózás világában, hiszen többszörös magyar bajnok, most már felnőtt korosztályban is, kadet kategóriában világ- és Európa-bajnok, juniorként pedig többszörös világ- és Európa-bajnoki címmel rendelkezik.

Hogyan lépett be a sport az életedbe?

Gyenge, beteges gyerek voltam, nem is gondoltak rá a szüleim, hogy sportolnom kellene, ellentétben az öcsémmel, akinek anynyi energiája volt, hogy kellett valami, amivel le tudják fárasztani kicsit. Ő választotta ennek köszönhetően a birkózást, én pedig elkísértem az első edzésére. Tudni kell, hogy mi imádtunk és a mai napig imádunk vetélkedni egymással, tehát a következő edzésre már én is beálltam, hogy megmutassam, vagyok olyan ügyes, mint a testvérem. Az edzők azt mondták, megvan a tehetségem, így pár hónap múlva, 9 évesen már minden nap jártam edzésre. Mondhatjuk, hogy véletlen kerültem a sportágba, így a szerencsének köszönhetem.

Elég fiatalon, 18 évesen 2014-ben meg is szerezted az országos bajnoki címet a 60 kg-os súlycsoportban. Ma viszont az 55 kg-os súlycsoportban versenyzel. Van valami oka ennek a súlycsoportváltásnak?

Ennek egy egészen egyszerű oka van, a testsúlyom változott azóta, illetve felnőttként nagyobb fogadásokat is bevállaltam egy-egy verseny érdekében.

2018-ban szerepeltél a felnőtt Európa- és világbajnokságon is. Milyen érzésekkel, tapasztalatokkal jöttél haza a nemzetközi porondról?

2018 számomra egy nem túl szerencsés év volt. Az Európa-bajnokságra csak épp, hogy felépültem egy kéz-középcsonttörés utáni műtétéből, majd a világbajnokságon sem sikerült jól szerepelnem. Nem tudtam olyan eredményeket hozni, amiket elvártam volna magamtól, emiatt mélypontra éreztem magam. Ezzel párhuzamban ezek a vereségek ösztönöznek is arra, hogy leüljek és higgadtan kielemezzem az eddigi munkám, hogy ezek után jobban és hatásosabban tudjak dolgozni a siker érdekében.

Milyenek a versenytársak, vannak ellentétek? Hiszen egy küzdelmes kontaktsportról beszélünk.

A szőnyegen mindenki nyerni akar, így ott megvan a kellő versenyszellem, agresszivitás, de ez a normális. A magam részéről sosem volt harag bennem egy ellenfelem iránt sem. Ez nem személyes, ha a szőnyegen vagyunk, az a dolgunk, hogy nyerjünk és legyőzzük azt, akivel szembekerültünk.

2018-at magyar bajnoki címmel zártad. Mik a terveid, céljaid 2019-re és a távolabbi jövőre? Esetleg van valamilyen álomcélod a sportágban?

Szeretnék érmekeket szerezni a világversenyeken, U23-as korosztályban és felnőttben is, szerintem ez reális célkitűzés is. Az álmom továbbra is az olimpiai részvétel, így mindent megteszek 2019-ben, hogy Tokióban már ott lehessenek a legjobbak között.

Utánpótlás szinten és most már a felnőttek között is több szép eredményt gyűjtöttél be. Melyik számodra a legkedvesebb?

Az utánpótlás eredményeimre is nagyon büszke vagyok. Bár kadet világbajnokságot is nyertem, nekem mégis a kadet Európa-bajnoki címem a legkedvesebb, mert az volt az első érmem világversenyről, és ez jelentette a nagy áttörést is számomra. De a legértékesebbnek a felnőtt Európa-bajnoki bronzérmem mondanám, erre vagyok jelenleg a legbüszkébb.

Hogy tudod összeegyeztetni az élsportot a tanulással, mennyire kezelik rugalmasan, ha versenyre kell utaznod?

Ez egy nehéz része az életnek, mivel az év nagy részét edzőtáborokban töltöm, így nagyon kevés időm marad az iskolára, nem tudok részt venni az órákon. Ezt persze nem mindenki tudja tolerálni, ami valamilyen szempontból érthető is. Így lassan, de biztosan haladok a tanulással.

HORVÁTH Attila
fotó: MARTIN Gábor

5LET OUTLET IDEA COMPETITION

SIMONYI
BEDC
2019
Spring

Powered by
HIVENTURES

DO YOU HAVE A GOOD IDEA?

Make your dreams come true.

Apply for 5LET OUTLET Idea Competition!

- The best ideas will be involved in Incubation Program, where consultancy package with

2 million HUF

- estimated value (internal mentor, 3 workshops, global incubation platform, certificate) will be provided for idea owners during the development process.
- At the end of the semester you can present your developed idea for the members of Hiventures.
- Work on creative and challenging ideas in a multinational and multicultural environment.
- You can also choose Simonyi Incubation Program as Campus Credit if you would like to become idea developer.

APPLICATION DEADLINE
15 February 2019

Apply at simonyibedc.ktk.pte.hu

simonyi BEDC
ENTREPRENEURSHIP CENTER
UNIVERSITY OF PÉCS

Erasmusszal utazni menő!

Az Erasmus+ ösztöndíj egy csodálatos lehetőség, amely most előtted is nyitva áll. Rajtad múlik, hogy élsz-e vele. A rengeteg ösztöndíjas, aki már előtted járt ezen az úton, vagyis belevágott, és megcsinálta, pozitív élményekkel, tapasztalatokkal tért vissza. Sorolhatom az érveket, hogy jól mutat majd az önéletrajzodban, meg jobb lesz a nyelvtudásod, kapcsolatokat építhetsz, barátokat szerezhetsz – de az Erasmus ennél sokkal több, életre szóló sztorik születnek és nagyobb rálátásod lesz a világra. Ha volt olyan újrvi fogadalmad, hogy idén mindent megteszel, hogy fejlődj, előre lépj az életben, akkor azért, ha nem, akkor meg azért: ne habozz, ne hezitálj, jelentkezz most!

Hogyan? Hallgatói tanulmányi ösztöndíjjal (3–12 hónap), vagy szakmai gyakorlatra (2–12 hónap), vagy akár kombinálható is a kettő.

Hova? Az Európai Unió országaiba, Macedóniába és Törökországba.

Bonyolult? Nem különösebben, az Erasmus iroda munkatársai pedig szívesen segítenek, ha bármilyen kérdésed van, vagy tanácsra lenne szükséged.

Sipos Nóra, KPVK, HR tanácsadó, tanulmányi ösztöndíj, Porto, Portugália

„Következtetésem az Erasmus-félév után: szerintem egy diák sem léphetne ki anélkül az egyetem falai közül, hogy nem használta ki ezt a zseniális lehetőséget.”

Vadkerti Tóth Viktor, TTK, geográfus, tanulmányi ösztöndíj, Prága, Csehország

„Így visszatekintve azt a tanácsot tudom adni mindenkinek, aki Erasmuson töri a kis fejét, hogy ne tegye. Ne törd! Menjél, élvezd, és tudom, ez nem nagy garancia, de én – hát én! – a szavamat adom, hogy nem fogod megbánni a dolgot.”

Filotás Dániel, TTK, kémia, szakmai gyakorlat, Tenerife, Spanyolország

„Rengeteget tanulhat az ember, problémamegoldásban, csapatmunkában, nyelvtanulásban hatalmas fejlődésen mehetem keresztül. A szociális képességek fejlesztésében is kiváló egy ilyen út. Nagyon fontos megismerni más gondolkodású, kultúrájú embereket, kiterjeszteni az esetleg beszűkült világnézetet, megtanulni együttműködni másokkal.”

Vörös Rebeka, BTK, anglisztika, szakmai gyakorlat, Ljubljana, Szlovénia

„Amikor az ember huzamosabb ideig van egyedül, akkor rengeteg mindent tanulhat önmagáról, talán pont emiatt is adott nagyon sokat nekem ez a két hónap. Magabiztosabb, bátrabb, talpraesettebb és önállóbb lettem. Ez egy olyan tapasztalat, amit nem cserélnék el semmiért sem. Nagyon kedves embereket ismerhettem meg, barátokat szereztem. Szlovénia nagyon közel van, akár mikor hazaugorhat az ember, ha szeretne, a 2 hónap pedig olyan gyorsan letelt, hogy szinte észre sem vettem. Rengeteget tanultam, fejlődtem, tapasztalatokat szereztem; sok-sok kedves emlékek távoztam. Ez egy olyan lehetőség, amit mindenképpen meg kell ragadni, mert ezzel csak nyerhettek!”

Kérdésed van?

A munkatársaink szívesen segítenek bármilyen felmerülő kérdésben, elérhetőségeiket megtalálod a honlapon. Kövess minket és a hallgatókat, akik már bekapcsolódtak az Erasmus+ élménybe! Légy részese Te is!

erasmus.ptc.hu

 Erasmus.PTE

 erasmuspte

Vizsgafelkészülés, szakirodalom-gyűjtés?

A TOVÁBBI PONTOKÉRT KERESD FEL A [HTTPS://MY.LIB.PTE.HU](https://my.lib.pte.hu) BLOGOT!

Idén máshogy fogom csinálni!

Búcsút akarsz mondani az idegeskedésnek, a gyomorgörcsnek? Nem az utolsó, vagy az utolsó utáni pillanatban állsz neki szakirodalmat gyűjteni a beadandóhoz vagy a szakdolgozathoz? Íme, nyolc segítő kérdés és válasz az első lépésekhez!

1. Mi van a nyúlón a Google-ön túl?

A Google jó akkor, amikor gyorsan információra van szükséged. Viszont, ha **hiteles, megbízható forrásokat** kell találnod, akkor jobb választás az adatbázisokban keresni.

2. Adatbázis... az valami informatikus dolog?

Nem, korántsem. Könyvtári adatbázisok alatt a legtöbbször **teljes szövegű folyóiratokat, e-könyveket** szolgáltató, részletes keresési lehetőséggel ellátott oldalakat értünk. Természetesen legálisakat! Általában nemzetközi kiadóvállalatok tartják fenn őket, és gyakran több száz vagy ezer folyóiratot, vagy könyvet tartalmaznak.

3. Jó, de honnan érem el őket?

A <http://lib.pte.hu/adatbazis> webcímen számos adatbázist találsz. A lista fölött tudsz közöttük tudományterületek szerint is keresni. Viszont, ha meg akarod spórolni magadnak ezt a munkát, akkor az oldal tetején lévő „EBSCO Discovery Service” logóval ellátott keresőt használd! Ez az eszköz (röviden EDS) egyszerre keres a listában szereplő előfizetett adatbázisokban és a könyvtár katalógusában. Ezért első lépésként jó választás ebben utánanézni az adott terület szakirodalmának.

4. Nem kell hozzá semmilyen belépés, titkos jelszó meg ilyenek, hogy használjam?

Ha a **PTE területén** vagy (a karon, a könyvtárban vagy a kollégiumban) és az egyetemi hálózatra csatlakoztál (pl. eduroam, vezetékes internet), akkor bármilyen előzetes bejelentkezés nélkül használhatod. Ha máshonnan szeretnéd elérni, akkor a böngésződben kell egy beállítást elvégezned, amihez a linken találsz útmutatót. Ennél a távoli elérésnél a belépéshez szükség lesz az **érvényes könyvtári olvasójegyedre**.

5. Honnan vannak az adatbázisok?

Az adatbázisokat az **egyetem fizeti elő** évente a könyvtáron keresztül. Ha belegondolsz, hogy egy könyved mennyibe kerül, és hogy az adatbázisok több száz könyvet vagy folyóiratot tartalmaznak, akkor logikus, hogy ezek nem „csak úgy” vannak fent az interneten. Ezért nyugodtan használd őket, amikor csak szükséged van rájuk. Sőt, sok olyan új, magyar ismeretterjesztő e-könyvünk is van, ami nem csak a tanulmányaidhoz kapcsolódóan érdekelhet.

BEDŐ Márta

AGYKONTROLL TANFOLYAM PÉCS

Stresszkezelő és elmefejlesztő módszer 40 órás, 4 napos agykontroll tanfolyam keretében.

Akkreditált tanfolyam, elvégzése pedagógusoknak 40, egészségügyi szakdolgozóknak 19 kreditpontot ér.

Időpont: **2019. április 6–7., 13–14.** • Oktató: **Domján András**

Helyszín: **Apáczai Művelődési Ház, 7632 Pécs, Apáczai körtér 1/D. ép.**

Jegyértékesítés: helyben, az Apáczai Művelődési Házban az aulai infóponton.

ONLINE jegyvásárlás: www.domjanandras.hu

Agyk**ntroll**

*Egyetemistáknak
35%-os kedvezmény!*

„Mindig van megoldás.
Az agykontrollal
többre vagy képes,
mint hinnéd!”

Domján András
agykontroll oktató

TÁNCOLÓ EGYETEM

HÉTFŐ

16:00-17:00 PARTY ROCK AND ROLL / SZAUER ZOLTÁN

17:00-18:30 ZUMBA / SZABÓ ADRIENN

18:30-20:00 HIP-HOP / HORVÁTH TAMÁS

KEDD

16:00-17:30 BREAKNESS / FILKÓHÁZI ZOLTÁN

17:30-19:00 HORVÁT, SZERB, MAKEDÓN TÁNCOK / VÉLIN VESZNA

19:00-20:30 TÁRSASTÁNC / DR. PAPP JUDIT

20:30-22:00 LATIN TÁNCOK / JÓZSA JÁNOS

SZERDA

17:30-19:00 ALAKFORMÁLÓ TÁNCAEROBIK / SZALAI KATA

CSÜTÖRTÖK

18:00-19:30 HASTÁNC / INDZSI DENIZ

19:30-21:00 KUBAI SALSA / KOVÁCS MÓNICA

21:00-22:00 KIZOMBA / KOVÁCS MÓNICA

**A KURZUSOK FEBRUÁR 11-TŐL KEZDŐDNEK,
JELENTKEZNI FEBRUÁR 4-TŐL LEHET A
[HTTP://TANCOLO.PTE.HU](http://tancolo.pte.hu) WEBOLDALON.**

Meglát megsze

Persze először is az érdekelne, hogy ha lehet általánosságban beszélni, akkor mi az, amit egy nő először megnéz egy férfin, és mi az, amit egy férfi a nőn?

Ez a kérdés népszerű, de tudományos szempontból számos problémát felvet. Egyrészt módszertani szempontból aggályos, hiszen az első olyan vizsgálatok, amelyek ezzel foglalkoztak, úgy történtek, hogy a kutatók egyszerűen megkérdezték nőket és férfiakat, hogy mit néznek meg először az ellenkező neműeken. A válaszok ezért nem a valós viselkedésre vonatkoztak, hanem arra, hogy mit gondolnak arról az emberek, mit is csinálnak ilyen helyzetben. Ebbe pedig belekavar számos egyéb tényező, mint pl. a megfelelőnek tartott viselkedésről alkotott belső kép, az elvárások. Ezért a viselkedés megfigyelése talán fontosabb ilyen helyzetben. Másrészt problémás lehet egy viselkedés megfigyelése és elemzése, ha nem ismerjük a kontextust, azaz kiragadjuk, leválasztjuk a teljes viselkedérepertoárból. Ilyen változó lehet az megfigyelt egyén aktuális állapota (figyelme, éberségi szintje, lehetséges újabb

partner iránti nyitottsága), a párkapcsolat kontextusa (ha keres is partnert éppen, akkor inkább rövid vagy inkább hosszú távra keres-e). Harmadrészt azon is érdemes elgondolkodni, hogy ez tudományos szempontból érdekes kérdése-e. A konkrét válaszom az a kérdésre, hogy a nők és a férfiak is felméri a lehetséges partnernek a saját párkapcsolati státuszával összefüggő jelzéseit. Ezek jelezhetik a szexuális nyitottságot, a társadalmi státuszt, a megbízhatóságot, a kockázatvállalást, az intelligenciát, a humorérzéklet, és számos más tulajdonságot.

Már a vonzalom kialakulása is összeköthető az evolúciós tényezőkkel? Első pillantásra tudjuk szelektálni, hogy rövid vagy hosszú távú kapcsolatban gondolkodunk? Vagy ez is mondjuk korosztályfüggő? A fiatalabbak inkább rövid távon gondolkodnak?

Ez több kérdés egyszerre, de menjünk sorban! A klasszikus evolúciós elmélet szerint a szépség (fizikai vonzerő) megbízhatóan árulkodik tulajdonosa genetikai minőségéről, egész-

tni retni?

*Hogy kapcsolódik Fábri Zoltán 1955-ös filmje az evolúciós pszichológiához? A Körhinta elején van egy olyan jelenet, ahol a fiatal főhős egyik orvos barátjával beszélget, a vesék működéséről...
- persze ennek még semmi köze a szerelemhez
- mire az egyik barátja elkezd vele viccelődni: "Tudjátok, miért firtatja annyira a veséket? Mert azt szeretné, ha neki négy lenne: egy jobb vese, egy bal vese, egy hitvese meg egy kedvese!"
Meskó Norbert (PTE BTK) evolúciós pszichológust kérdeztük, aki a Pszieszta light programjai között is tartott erről előadást.*

ségességéről és termékenységről. Tehát valahogy a biológiai rátermetség fejeződik ki benne. Ezzel összefüggésben valóban azt találták a kutatók, hogy vannak olyan fizikai vonások, amelyeket kultúrától függetlenül vonzóknak találunk egymásban. Ezek segíthettek őseinket az egészséges társ felismerésében, akivel egészséges és túlélő utódokat tudtak létrehozni, ezért – amennyiben a szépség és az egészségesség valóban összefügg – ezek a preferenciák ma is fellelhetők szinte a világban. Persze a mai, kozmetikumokkal, műtétekkel, öltözködéssel felturbózott nyugati világunkban gyakran már nem is olyan könnyű azonosítani a szépség eredeti funkciójával összefüggő vonásainkat, mert a kultúra is hatással van a kinézetünkre. A kozmetikai eszközökkel kicsinosított női arc azért vonzóbb a férfiak számára, mert tulajdonosa fiatalságának és termékenységeinek biológiai jelzéseit hangsúlyozza. A rövid vs. hosszú távú kapcsolat kérdése valójában beágyazódik az egyén tágabb értelemben vett élettörténeti stratégiájába, ezért nem is minden esetben tudatos döntésen alapul már kora gyerekkor óta. Arról van szó, hogy bizonyos környezeti

feltételek (kiszámíthatatlanság, nélkülözés, bizonytalanság) arra hajlamosítják az egyént, hogy az életpályáját rövid távú döntések mentén szervezze, mert a kora gyerekkori tapasztalatai szerint a világba nem lehet, nem érdemes hosszú távon investálni energiát, nincs idő a megtérülésre. Ez az életvezetéssel (továbbtanulás, munka), és az emberi kapcsolatokkal (barátság, párkapcsolat) is így van. Például azt találták a kutatók, hogy az apahiányos családokban felnövő lányok korábban kezdik meg a nemi életüket, több alkalmi kapcsolatuk van, amelyek irányában érzelmileg kevésbé elkötelezettek. A saját vizsgálataink szerint nem a fiatalabbak nyitottabbak az alkalmi kapcsolatok felé, hanem inkább a középkorúak. Itt persze több hatás találkozik egymással, van például fejlődépszichológiai része, és van geokulturális része is. A tizenévesek szabados, sokszor promiszkus szexualitása esetenként egy fejlődépszichológiai fázis, és egyfajta moratórium része lehet, amelyet a fiatal felnőttkorban általában a konkrét pár megtalálása vált fel. Ilyenkor inkább az elköteleződött kapcsolatok a tipikusak. A kamaszokat nevelő házaspárok pedig

Vannak olyan gesztusok, praktikák, amiktől vonzóbbá tehetjük magunkat az ellenkező nem számára? Mármint persze rengeteg nonverbális jel van, amit akarva akaratlanul is teszünk, a hajunk, ruhánk igazgatása, a szemkontaktus, a száj megnyalása, a másik ember megérintése... De lehet ezeket tudatosan is működtetni, vagy akkor az igazi, ha ezek önkéntelenül működnek?

A párkapcsolati jelzéseknek hatalmas tárháza van, igen. És lehet ezeket tudatosan alkalmazni, számosan teszik ezt. Egy részük flörtölési technika, amely a szexuális érdeklődés és nyitottság kommunikálása többé-kevésbé közvetlen módon. Más részük éppen ellenkezőleg, a szexuális visszafogottság, a korlátozott elérhetőség kommunikálására

gyakran külső szexuális kapcsolatokat tartanak fenn, vagy fantáziálnak ilyenekről. Egy másik hatás a földrajzi-kulturális, amely alapján azt láthatjuk, hogy a nagyvárosi és a kisközségekben élő fiatalok eltérő módon kezelik a párkapcsolataikat. Faluhelyen még ma is korábbi életkorban házasodnak és előbb vállalnak utódot a fiatalok, úgy tűnik gyorsabban lezárul a keresgetés és próbálgatás fázisa, mint városban. Hiába, a városi életmód nagyobb kínálatot jelent a párválasztás piacán!

való. Hogy a szándék mennyire tudatos a kommunikálóban, azaz felismeri-e, hogy milyen üzeneteket közvetít a viselkedésével, a végeredmény szempontjából talán azért lehet fontos, mert érdemes elkerülni az önmagunknak való ellentmondás helyzetét. Az életben számos olyan döntéshelyzetbe kerülünk, amikor szerencsésebb lehet, ha felkészülünk a lehetséges kimenetelre, és az egyik ilyen a terület a párkapcsolati választások területe.

ÚJ!

FITNESS KLUB PÉCS BELVÁROSÁBAN

HOZD FORMÁBA MAGAD A NYÁRRRA A LIFE1 PÉCS FITNESS KLUBBAN!

» Fitness
» Csoportos órák
» Személyi edzés

AZ ELSŐ LÁTOGATÁS CSAK 500 Ft!*

www.life1.hu
life1fitnesspecs

*További info a weboldalon.

Mi kell ahhoz, hogy két ember között működjön a kémia? Hol kapcsolódik a kémia és a szerelem? El tud műlni a kémia? A vonzalom? A szerelem?

Ez jó kérdés, egyre többet lehet olvasni erről a bizonyos „kémia”ról, de mi is ez valójában? Tulajdonképpen egy olyan kölcsönös (főként szexuális) vonzódásról van szó, amely egyfajta katalizátorként működik a kapcsolatban. A kutatások szerint ennek persze hormonális háttere is van. Amit pszichológiai szinten szerelemként élünk meg, az élettani szempontból különböző hormonok működését is jelenti. A kapcsolat korai időszakában az agyban termelődő „szerelemhormon” (fenil-etil-amin, egy természetes amfetamin) hozza létre azt az euforikus érzést, amelynek hatására fokozódik a szexuális aktivitás, csökken az alvási igény, nő a szervezet energiaellátottsága. Ez a hatás azonban viszonylag hamar (kb. 2–3 év alatt) „lecseng”, úgyhogy az ennél hosszabb kapcsolatok kialakulásában más vegyületeknek is szerepet kell játszaniuk. A kutatók éppen ezt találták: a tartós kapcsolatoknál ugyanannak a „szeretethormonnak” (oxitocinnak) a magas szintje mérhető, amelynek hatására a szervezet megnyugszik, ellazul, amely csökkenti a stresszérzést, sőt emeli a másik ember iránti bizalom mértékét. Az oxitocin nagy mennyiségben szabadul fel a szülő nők szervezetében, és fontos a korai baba-mama kötődés kialakulásában – de szerepet játszik a párkapcsolati kötődésben is, hiszen az orgazmus utáni ellazult állapot is ennek a hormonnak a velejárója. Szóval a szerelem eltérő élményeket jelenthet a kapcsolat különböző periódusaiban, és ezeknek – a kapcsolat szempontjából nézve – mind helye és ideje van.

Sokszor kérdezik, hogy mi a zsánerem. Ha kialakítunk magunkban egy képet, hogy teszem azt a magas, barna, szakállas, kék szemű férfiak tetszenek, akkor az segítem vagy megkötöm magam a párválasztás során?

Hm... Az a kérdés, hogy mennyire rugalmas ezek a saját magunk által felállított mércék, vagy zsáner. Ugyanis, ha az ideális partnerre vonatkozó mércém kimondottan merev, és éppen olyan a környezetem, hogy ott túlnyomó részben alacsony, csu-

pasz arcú, szőke hajú és barna szemű férfi van, akkor ebből három dolog is következhet. Egy: a néhány zsáneremhez közel álló férfiert hatalmas versengés fog kialakulni a nők között. Kettő: hirtelen különös súllyal esik latba, hogy én magam milyen párkapcsolati értékkel rendelkezem (mennyire vagyok vonzó), ahhoz hogy, felkeltsem az érdeklődését, megszerezsem partnernek és meg is tudjam tartani ezt a nők között egyébként igen népszerű férfit. Három: lehet, hogy partner nélkül maradok, ha nem szállítom lejjebb az elvárásaimat.

Közben eszembe jutott az is, hogy van, hogy külsőre nem tetszik valaki, ám a személyisége megfog. Itt kapcsolódhatnak például a társskereső applikációkhoz, ahol pusztán kép alapján kell döntenünk. Ez nyilván rendkívül felületes. Ki lehet azt jelenteni, hogy ezek az oldalak főleg a rövid távú kapcsolatokat segítik?

Van néhány vizsgálat, amely éppen azt hangsúlyozza, hogy a fizikai megjelenés túlhangsúlyozása az ilyen társskereső appokban átformálhatja azt, ahogyan vélekedünk a párválasztásról. És egymás külső-belső megismerésének, a másik ember felfedezésének izgalmas kihívása helyett csupán egy kirakatba (Facebook vagy Instagram felületre) helyezhető bejegyzés lesz a párkapcsolat. Szóval talán nem a rövid távú kapcsolatokat segíti, hanem segít elhitetni a fiatalokkal, hogy ami a Tinderen történik, az a párválasztás. Pedig az eredetileg csak egy kicsike szeletkéje.

HETESI Júlia

fotó: CSORTOS Szabolcs

Pécs, Irgalmasok utcája 18. (az udvarban) Tel.: 72/216-104 | www.sigmondoptika.hu | sigmondoptika

HÚSSAL VAGY HÚS NÉLKÜL?

Szabó Zoltán a PTE ETK Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet szakoktatója. Nemcsak előadásokat és gyakorlati órát tart, hanem számos egyetemi kötelezettségén felül kutatja a növényi alapú étrendet: több mint két éve semmilyen állati eredetű táplálékot nem fogyaszt.

Óriási trend a vegaságról/ vegánságról beszélni. De mit jelent ez pontosan?

Vegyes táplálkozásnak azt tekintjük, amikor a növényi nyersanyagokon túl a különböző állati eredetű élelmiszerek (a hús, a különböző tejtermékek, a tej, a tojás és a halak) is az étrend részét képezik. Attól függően, hogy állati termékek közül mi az, amit fogyaszt és adott esetben elhagy valaki, beszélünk a vegetáriánus táplálkozás különböző formáiról. Ha eljutunk odáig, hogy valaki minden állati eredetű terméket kiiktat az étrendjéből, azt nevezik a laikusok „vegán étrendnek”. Ez azonban megtévesztő lehet, mert valójában vegán étrend nincs. A vegánizmus elsősorban egy állatjogi mozgalom, és ennek a része a teljes értékű növényi alapú étrend is. Ez azt jelenti, hogy a táplálkozás fő komponensei a gyümölcsök, zöldségek, hüvelyesek, teljes kiőrlésű gabonák, olajos magvak, friss fűszernövények, illetve bizonyos, növényekből készülő kevésbé feldolgozott élelmiszerek, például növényi tejek és tejtermék-alternatívák. Ezek köre épül az étrend, és ez az, amiről ma már tudjuk, hogy a korábbi vélekedésekkel ellentétben teljes mértékben kielégítő lehet az emberi szervezet számára bármely életszakaszban.

Hogyan kell egy ilyen típusú döntést megvalósulását elképzelni? Mi a saját tapasztalatod?

Ahogy kezdtem megismerni a növényi alapú étrenddel kapcsolatos kutatási eredményeket, megfogalmazódott bennem a felismerés, hogy valóban sok az állati eredetű élelmiszer, amit fogyasztok. Egy idő után eljutottam odáig, hogy addig finomítottam a módszertant, amíg a saját életemben meg nem tudtam azt valósítani, hogy teljes mértékben el tudtam hagyni az állati termékeket. Miután az egészségemben tapasztalt pozitív változások is bekövetkeztek (energikusabbá váltam, csökkent a koleszterin szintem stb), és tovább bővült a rendelkezésemre álló ismeretanyag, nemcsak az étrend oldaláról, hanem etikai-lag is sokkal elfogadhatóbbnak tartom a teljesen növényi alapú étkezést.

Tudnál példát mondani kutatási eredményekre?

Egy 2009-ből származó vizsgálat során a kutatók megállapították, hogy csupán 4 életmódtényező megváltoztatásával a krónikus betegségek 80 %-a megelőzhető volna. Ebben a vizsgálatban a magyar társadalmat is sújtó betegségeket emeltek ki, úgy, mint szív- és érrendszeri betegségeket, a 2-es típusú cukorbetegséget és a tumoros betegségeket. Ráadásul mind a 4 tényező nagyon egyszerűen kivitelezhető: a dohányzás elhagyása, a testtömeg-index (BMI) normál szinten tartása, napi fél óra intenzív fizikai aktivitás, és megfelelő étrend. Utóbbi kapcsán a kutatók felhívták a figyelmet arra, hogy több gyümölcs, zöldség, teljes kiőrlésű gabonák, hüvelyesek kerüljenek fogyasztásra, illetve az állati termékek fogyasztásának csökkentésére van szükség ahhoz, hogy ezt a szép eredményt el lehessen érni. Az, hogy a krónikus betegségek zöme megelőzhető, gyakorlatilag azt jelenti, hogy lehetőségünk van ma már arra,

hogy mi magunk irányítsuk, hogy hogyan, és meddig szeretnénk élni. Nyilván vannak olyan rizikófaktorok, amiket nem tudunk befolyásolni az optimális étrenddel sem, de ha valaki szeretne tenni az egészségéért, akkor erre bőven van lehetősége.

Sok dokumentumfilm és videó foglalkozik a nagyipari állattenyésztéssel, és mind sokkoló. Az emberek szerinted nem akarják tudni, mi történik a vágóhidakon? Vagy kényelmesebb számukra becsukni a szemüket?

Sir Paul McCartney mondta, hogy: „Ha a vágóhidak falai üvegből lennének, mindannyian vegetáriánusok lennénk!” Valahol szerintem mindkettő igaz lehet, a kényelem és a „nem tudás” is. Pár évtizede fogalmunk sem lehetett arról, hogyan készülnek a húsipari termékek, de ma már mindez bárki számára megismerhető. Önmagában az, hogy valaki húst tart a tányóján, még nem azt jelenti, hogy „rossz ember” is lenne. Az viszont bizonyos, hogy ma már meg lehet ismerni, hogy mi is történik egy vágóhídon, a nagyipari állattartásban, milyen körülmények között tartják az állatokat.

Hozzá kell tennem: ha az ember csökkenteni akarja az ökológiai lábnyomát, arra az egyik legjobb módszer, ha jelentősen csökkenti a hús-, illetve az állati termékek fogyasztását.

Mennyire kell előre tervezni a növényi alapú étrendet? Ha vegán fejjel vásárolnák, akkor az összes címkét el kéne olvasnom, pedig erre eddig nem volt szükségem.

Eddig is szükség lett volna arra, hogy mindenki elolvassa az élelmiszerek címkéjét! Minél kevésbé vagyunk tudatosak az élelmiszereink választásával, annál könnyebben eshetünk csapdába a magasan feldolgozott, túl zsíros, túl cukros élelmiszerek fogyasztásával. Ha az ember nem fordít kellő figyelmet erre, a vegyes étrendben is alapvető hibákat fog elkövetni, amik előbb-utóbb bizonyos betegségek kockázatának fokozódásához vezetnek. Hogy kinél milyen betegség alakulhat ki, az a tudatosság hiányában már „orosz rulett”. Az embernek oda kell figyelnie a táplálkozására! És ez nemcsak a növényi alapú étrend esetén igaz. Mint minden étrendet, a növényi alapú étrendet is el lehet rontani. Az, hogy az ember kiiktatja az állati termékeket, és azokat növényire cseréli le – bár etikailag már elfogadható –, önmagá-

ban még nem jelenti azt, hogy az életmódváltás pozitív egészségügyi hozadékkal is jár. Mellette gyümölcsöket, zöldségeket, hüvelyeseket, olajos magvakat fel nem dolgozott élelmiszereket is kellene fogyasztania.

Honnan lehet tudni, hogy a táplálkozással kapcsolatban ki ír igazat a neten?

A neten bárki bármit írhat, ezekről nem is igazán szeretnék nyilatkozni. Korábban kevés volt a jó minőségű és elérhető információ a táplálkozástudományban, ma túlságosan nagy az információs zaj. Azt szoktam mondani, hogy az ember a saját szemének higgyen. Én azt látom a növényi étrend kapcsán, hogy az ígéreteit sorra be tudja tartani, és erre például az én esetemben számos jó minőségű klinikai vizsgálat is rendelkezésre áll. Azoknak az élelmiszercsoportoknak a szerepeltetése a táplálkozásunkban, amik a növényi alapú étrend gerincét képezik, mindenki számára általános tanácsként megfogalmazható, de az egyéni preferenciák a végtelenségig tudják árnyalni a kérdéskört. Ha valaki nagyon elkalandozik az információtengeren, és eltéved, mindig jó szakemberhez, dietetikushoz vagy orvoshoz fordulni.

HARKA Éva
fotó: CSORTOS Szabolcs

TELJES INTERJÚ, TUDOMÁNYOS FORRÁSOK:
WWW.UNIVPECS.COM

Február 12.

Dr. Czibor Andrea: Munkahelyünk: börtön, örültek háza vagy alkotó közösség?

Dr. Csókási Krisztina: A munka, mint a jóllét forrása

Március 12.

Dr. Váczi Márk: Testedzés és „izomláz”

Dr. Wilhelm Márta: Mozogj, hogy élj!

Az előadások 18 órakor kezdődnek, helyszínük a PTE FEEK Aula.

info: univtv.pte.hu

(FŐZNI IS)
**Csak
szívvel
érdemes!**

*A város legkedvesebb
hobbi szakácsa vs
a legvagányabb
egyetemistája*

Hadd meséljem el Hetesi Júlia (PTE BTK) egy csütörtöki napját: reggel csacsogva ajánlja a Janus Egyetemi Színház legújabb bemutatóját (*Puszibolt* a címe, beszámoló a premierről: www.univpecs.com), aztán még délelőtt lenyom egy vizsgát (ötös lett), majd bevásárol, és délután versenyt főz Mikes Márkkal. Igen! Amikor felvetette, hogy mi lenne, ha egy kolis zsebéhez mért költségvetéssel számolva kihívná egy párbajra a neves pécsi gasztroblogger a Valentin-nap jegyében, csak lestünk. Aztán ettünk. Merthogy Márk el-, Julcsi pedig tényleg bevállalta.

Mikor a felkészült zsűri megérkezett, egyből kiderült, hogy ez nem csata, hanem egy nagy közös élmény. Márkot (és a főztjét) – ha máshonnan még nem – a PTE Családok Éve keretében rendezett gasztroshowjáról már ismerhetitek. *Olyasmikkel is szívesen foglalkozom, ami a hétköznapiakban, minden konyhában megtalálható eszközökkel elkészíthető.* – jegyzi meg.

Grillezett camembert, málnadresszinges ropogós zöldsaláta pirított dióval, magvakkal és céklával – ezzel indított Julcsi, amire Márk égerforgácson füstölt fahéjas kacsamellel, céklás rizottóval és petrezselyemolajjal kontrázott. Mikor felvettem, hogy ez minden, csak nem hétköznapi, Márk megmutatja, mi kell a füstben sütéshez: alufóliát tett egy fazékba, rászórta a faaprítékot (ezt egy horgászboltban vette), rátett két fém pogácsaszaggatót, ezekre tette a húsokat, majd az egészet lefedte. Nem hangzik kivitelezhetetlennek, és a hús íze olyan lett tőle, mintha egy hatalmas tűznél készült volna.

Tejbegríz piros gyümölcsökkel koronázva várt még ránk Márktól, és csokoládékrém piros gyümölcsökkel zabkekszágon Julcsitól. Az étcsokikrémben nem csalódtam, a krém-keksz-gyümi textúrái szuperül kiegészítik egymást. Ilyen finom tejbegrízt meg még életemben nem ettem. (Bocs, mama!) *Hát, elkészíted újra, meg újra, meg újra. Ha megvannak a tökéletes arányok, ragaszkodsz hozzájuk. Ennyi.* – mosolyog Márk látva, hogyan versenytanalazunk és hümmögünk, meg azt mondjuk: MMMM. Elképesztően nagylelkű tőle, hogy ezeket a hosszan kikísérletezett recepteket közreadja! Aztán elkéri Julcsi zabkekszsreceptjét!

Tervezni kell előre mindig, az idővel is! Fejben a mai vacsorát is megterveztem, lejátszottam – mondja Márk, s közben eszembe jut, hogy a Konyhafőnökből milyen lehetett a visszaszámlálást hallgatnia. A fentiek kb. egy óra alatt dobták össze, mert elbeszélgették az időt. *Én meg csak lefőztem* – teszi hozzá Julcsi. Ezen vigyorgunk, mert Julcsi is isteni kaját kreált!

A receptek és további részletek a www.univpecs.com weboldalon, illetve Mikes Márk Instáján: @mikesmark. Egyszemélyre egyébként Márk szerint nem érdemes főzni, legalább két ember kell.

Szóval.

Menj, szeress bele valakibe.

És főzz neki az idei Valentin napon.

Hajrá!

HARKA Éva
fotó: CSORTOS Szabolcs

50

finomsággal

a Föld körül

Multikulturális szakácskönyv készül a PTE-n

A tavaszi szemeszterben fog napvilágot látni egy készülőben lévő nagyon különleges könyv, amelyhez a recepteket a PTE hallgatói küldték be, és 50 különböző nemzet ételei közül mutatnak be egyet-egyét Algériától Vietnámgig. Feltettem néhány kérdést ezzel kapcsolatban Berta Anikónak, a PTE ÁOK Angol-Német Hallgatói Önkormányzat (EGSC) irodavezetőjének, akitől ez a csodás ötlet származik.

Mióta foglalkozol külföldi hallgatókkal?

2002 óta dolgozom az orvoskaron, először angol orvosi szaknyelvet tanítottam magyar hallgatóknak, majd később elkezdtem magyar orvosi szaknyelvet tanítani az angol programon. Minden a magyar óráimon kezdődött, hiszen a nyelven kívül igyekeztem a nemzetközi hallgatókat a magyar kultúrával és magyaros ízekkel is megismertetni. Azt

szerettem a legjobban, amikor elsőéves csoportokat kaptam, és 4 szemeszteren keresztül tudtam őket továbbvinni, felkészítve őket a magyar vizsgára, ami nélkül már jó pár éve nem lehet feljebb menni harmadévre. Aztán 2014-ben átvettem az EGSC iroda vezetését, így mindennapos lett a kapcsolatom a külföldi hallgatókkal, mivel az irodám elsődleges feladata biztosítani a hallgatók érdekeinek képviselését.

Mindig is tudtad, hogy ennyiféle kultúrával megismerkedhetsz?

Angol-német szakon végeztem a pécsi bölcsészkaron, ezekkel a kultúrákkal tantárgyi szinten is ismerkedtünk, sokat utaztam, és nyitott voltam más kultúrák irányába is. Nagyon örülök annak, hogy az orvoskar vezetése kiemelt figyelmet szentel a kulturális különbségek megfigyelésére, azok oktatók felé történő ismertetésére, hiszen a hallgatókkal való

sikeres kommunikáció és oktatásuk egyik alappillére a kulturális különbségek ismerete és azok elfogadása. **Füzesi Zsuzsanna** professzor asszony irányítása alatt 2018 októberében egy sikeres, kulturális különbségekre fókuszáló oktatói készségfejlesztő workshopot tartottunk.

Hogyan látod, mennyire főznek a hallgatók?

Nagyon sokukról tudom, hogy rendszeresen főznek, mert két évig dolgoztam egy, közvetlenül a hallgatók részére beüzemelt mikrók és isteni illatok mellett lévő irodában. Sok hallgató hoz magával főtt ételt, amelyet általában előző este készítenek, sokszor több napra előre. Tavaly volt például egy nigériai származású hallgatónk, aki az orvosi egyetemet három kisgyerek mellett végezte el. Egyszer elmesélte, hogy néz ki nála egy átlagos hétvége. Minden hétvégén szombat reggeltől vasárnap estig főz, majd az egy hétre elegendő ételleket kisebb adagokban lefagyasztja. Másokat pedig a hangjuk alapján felismernek az ételszállító cégek diszpécerei, merthogy ők csak rendelkeznek.

Honnan jött a nemzetközi szakácskönyv ötlete?

Az ötlet és kezdeményezés tőlem származik, az inspiráció viszont egy angol lánytól, aki már végzett, és orvosként dolgozik. 2018 júliusában az orvosavatás előtti napon megkeresett **Rebecca Connearn** és átadott nekem egy nagyon kedves ajándékot. Pécsi évei alatt minden egyes Nemzetközi Esten ő készítette el a brit nemzeti asztal finomságait, de soha semmit nem tudtam megkóstolni, mert arra figyeltem, hogy minden rendben legyen a rendezvény körül. Összefűzte nekem azokat a recepteket, melyek alapján az ételleket készítették. Nagyon nagy becsben tartom, csakúgy, mint a többi, hallgatóktól kapott receptjeimet.

Az ötlettel felkerestem rektor urat és dékán urat, mindketten nagy örömmel fogadták a kezdeményezést és úgy döntöttünk, hogy a felhívásunkat az egyetem minden külföldi hallgatója részére kiküldjük, így az elképzelést összegyűjttem szinten megvalósítva. A Kapcsolati és Nemzetköziesítési Igazgatóság

munkatársaival, egy nagyon jó csapattal dolgozunk *A Multicultural Recipe Book* nevű projektünk sikerén. A kötet címe az egyik kínai recept „Three Delicacies on Earth” nyomán „**50 Delicacies on Earth**” lesz. 49 külföldi és 1 magyar receptet fog tartalmazni a könyv, amely várhatóan március közepén fog megjelenni a Lira Könyvkiadó gondozásában. A Nemzetközi Tavasz nyitórendezvényén, a Nemzetközi Esten fogjuk beharangozni.

A receptek hallgatóktól származnak?

Igen. Mindegyik recept hallgatótól származik, Algériától Vietnámgig terjed a skála. Kiemelt figyelmet szentelünk a PTE új, hallgatói nagykövet programjának, 4 hallgatói nagykövetünk (Kajmán-szigetek, Kamerun, Jordánia, Nigéria) receptjét is tartalmazni fogja a könyv.

Jellemzően mennyire kellenek egzotikus alapanyagok az ételek elkészítéséhez? Ezek beszerezhetők Magyarországon?

Azt kértük a hallgatóktól, hogy lehetőleg olyan recepteket küldjenek be, amikhez könnyen beszerezhetők az alapanyagok Pécsen is. Nagyon sok hallgatónk érkezett óceánpartról, szigetekről, tengerek mellől, ők általában hiányolják az otthon megszokott alapanyagokhoz való hozzáférést. Sok halrecept érkezett, a halakat és rákokat be tudjuk szerezni, csakúgy mint az afrikai és ázsiai konyhák tipikus hozzávalóit és fűszereit. A Nagy Jenő utcában található Choy üzlet, valamint az Ízes Magyar Csemege szponzorálja a könyvben bemutatásra kerülő ételek elkészítését, a főzéshez szükséges alapanyagokat tőlük kapjuk. Minden ételt elkészít a projekt séfje, Lokodi Ákos a receptet beküldő hallgatóval. A könyvet Kalmár Lajos fotói illusztrálják. A borral társítható ételek mellé egy borajánlóval készülünk: az egyetem Szőlészeti és Borászati Kutatóintézete a Pécsi Borozóval karöltve a Pannon régióban termelt borfajták közül választja ki az ételekhez illőt. Ez egy nagyon izgalmas feladat, hiszen nemzetközi ételekhez helyi borokat ajánlunk. További közreműködő partnerünk a Zsolnay Manufaktúra, néhány ételt Zsolnay-porcelánban fogunk tálalni.

Mi a célja ennek a receptgyűjteménynek?

A célunk az, hogy bemutassuk, milyen sok országból vannak hallgatóink (csak 50 fér a kötetbe) és milyen ételek jellemzőek rájuk. Mindannyian szeretünk enni, új ízeket kipróbálni, az ételek összeköthetnek minket. Az étkezés sokkal több annál, hogy táplálékot veszünk magunkhoz, az étkezés közösségi élmény. Többek között ezért is várjuk, hogy elkészüljön az új orvostudományi épület, melynek menzája is lesz.

Milyen érzés a megvalósuló projekt részesének lenni?

Izgalmas. Nagyon izgalmas. Remélem, minden rendben lesz, és sikeres projektet zárunk.

A nemzetközi hallgatók népviseletét bemutató naptár szintén nagyon jó ötlet volt, idei naptár is lesz?

Az elmúlt években több, városi civil szervezet munkáját ismertem meg, így kerültem kapcsolatba a Pécs-Normandia Lions Clubbal. Münster Edinával karöltve összeállítottunk egy multikulturális naptárt 12 egyetemista közreműködésével, amelynek bevételével a Lions Club által működtetett anyaszállást segítettük. Bár nagyon nemes volt a szándékunk, arra a következtetésre jutottunk, hogy nem készítünk több naptárt, ellenben folytatjuk a 2018-ban kezdett tradíciót: minden Nemzetközi Esten felvonultatunk egy nemzeti viseleteket bemutató showt.

TÓTH Mariann
Fotó: CSORTOS Szabolcs, SERES András

A Pécsi Tudományegyetem Szőlészeti és Borászati Kutatóintézete (SZBKI) tematikus rendezvényt szervezett december 14–15. között a PTE KPVK aulájában, az itt kísérletezett ún. Z fajták jegyében, Király Ferenc nemesítő emlékére. Az eseményen több, mint 30 résztvevő pincészet mutatta meg, mit lehet kihozni a zeníték, zengők, zefírek, zéták és zeusok felhasználásával az ország különböző pontjain. Hevér László, az SZBKI főborásza ezen az eseményen mutatta be a

nagy pécsi hagyományokat felélesztő zenit pezsgőt. Egyébként a szakmai konferencián a Z közül épp a zenit fajtáról jelentette ki Peszlár Péter, hogy a klímaváltozás kapcsán is számos előnnyel rendelkezik. Volt szakmai konferencia, tematikus borverseny és mesterkurzus is. Ahogy a szervezők fogalmaztak: „minden képzeletet felülmúló volt érdeklődés”, ezért az idei rendezvényre (amit remélünk, hogy lesz!), időben kell majd regisztrálni!

További info: <https://www.facebook.com/pteszbki/> • Borszaküzletünk címe: Pécs, Pázmány Péter u. 4.

KAPTAM LEVELET!

Miért éri meg zöldnek lenni?

A klímaváltozás jelenségeit kár lenne tagadni, hiszen mindenki megtapasztalhatja a maga bőrén. De vajon hogyan viszonyul mindehhez a közgazdaság-tudomány? Kiss Tibort, a PTE KTK oktatóját kérdeztük.

Kis magyar útikalauz stopposoknak

Lehet ma még Magyarországon úgy stoppolni, hogy az utazó a tervezett időben és biztonságban elérje az úticélját? És úgy, ha az illető nem beszél magyarul? Ekaterina Morozova elmeséli, milyen volt nemzetközi hallgatóként elstoppolni Pécsről Grazba, mitől különleges Rátót, és miért hasznos ismerni a hetvenes évek táncdalait.

Átütő tehetség!

Az alternatív vitarendezés területén Magyarországon elnyerhető legmagasabb szakmai elismerést, az AVR SENIOR 2018-at Dr. Hohmann Balázs, az ÁJK tanársegédje és doktorandusza nyerte el. December 4-én előadott az MTA székházában, a III. Alternatív Vitarendezési Konferencián, másnap pedig a PTE-n átvehette a doktorandusz átütő tehetségeknek járó megbízólevelét. Ezek mellett az is menő, hogy a Valentin-napi vacsicsatán is ott volt!

I M P R E S S Z U M

Alapító: Pécsi Tudományegyetem | Felelős kiadó: dr. Miseta Attila, rektor | Kiadó: Pécsi Tudományegyetem, | 7622 Pécs, Vasvári Pál u. 4.

Főszerkesztő: Harka Éva | Lapszerkesztő: Balogh Robert | Tördelőszerkesztő: Hirth Attila | Olvasószerkesztő: Schmidt Renáta

Képszerkesztő: Csontos Szabolcs, | Fotó: UnivPécs Archív, Csontos Szabolcs, Horváth Attila, Márk Mirkó, Szalai Gábor

Újságíró munkatársak: Hetesi Júlia, Horváth Attila, Schmidt Renáta, Szabó Bianka, Tóth Áron, Tóth Mariann

Címlap: Csontos Szabolcs | Képregény: Brezony Csilla

Hirdetési tanácsadó: Jusztinger Brigitta | e-mail: jusztinger.brigitta@pte.hu

Szerkesztőség: | 7622 Pécs, Vasvári Pál utca 4., I. emelet 123. | Telefon: 72/501-500/12122

e-mail: univpecs@pte.hu | <http://www.univpecs.com>

Nyomda: Serenity Solution Kft., 3516 Miskolc, Ács utca 12. | ISSN 1586-1767

A szerkesztőség kéziratokat nem őriz meg, és nem küld vissza. A szerkesztőség a hirdetések tartalmáért nem vállal felelősséget.

A Zöld Egyetem program jegyében az UnivPécs környezetbarát papíron jelenik meg (PEFC).

AKI SZÍV, MEGÉRDEMLI A HALÁLT?

MEGÉRDEMLI,
HA TÜDŐRÁKOS LESZ?

Sokan úgy hiszik, ha valaki tüdőrákos, tett eleget azért, hogy az is legyen. Abszurd, de igaz. A tüdőrák nem dönt, nem válogat, nem általánosít. Te se tedd. Segíts, hogy korán felismerjük és megmentсүк az érintett embereket!

TÖRVÉNYJAVASLAT A TÜDŐRÁKSZŰRÉSРŐL

Magyarország első egyeteme®

1367